

Pirmdiena, 2017. gada 15. maijs

Māsa un brālis – pavāri.

5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEME

Pieminekļa
meti
izstrādāti.

3. lpp.

Kāds
blakussēdētājs
tu esi?

7. lpp.

Ja dārzi būs cietuši, tad nedaudz

Sals pagājušonedēļ augļu un
ogu dārziem mūspusē nevarētu
būt nodarījis lielu postu.

Padures *Smilškalnu* pārstāve Ginta Elksne atceras, ka pērn ap šo laiku jau ziedēja ābeles. Šis pavasaris ir par divām nedēļām vēlāks, pat ķirši nav atvēruši pumpurus, tāpēc sals nav būtiski kaitējis.

„Situācija nav dramatiska, tomēr kaut kāds kaitējums būs tiem kaulēnkokiem, kas jau sākuši ziedēt vai gatavojās ziedpumpurus atvērt,” stāsta Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra augkopības speciālists Māris Narvils. „Pumpuri bija atvērušies Kaukāza plūmēm, atsevišķās vietās arī saldajiem ķiršiem. Minimāli bojājumi var būt arī tiem kokiem, kam pumpuri tikai veidojās, tai skaitā dažām bumbieru šķirnēm. Visticamāk, ābeles sals nav skāris. Ir vietas, kur jau sākušas ziedēt jāņogas un ērkšķogas.

Laika apstākļu ietekme augļu dārzos un

ogulājos ir ļoti atšķirīga. Dažviet bija aukstāk, citviet tikpat kā nebija nokrišņu, kas varēja augus no sala pasargāt, bet netālu – pat diezgan bieza sniega kārtā. Nozīme ir arī tam, vai dārzs atrodas ielejā vai kalnā, vai ierīkoti aizsargstādījumi, vai tuvumā ir ūdens, kas rada lielāku mitrumu un piesaista siltumu. Mazo dārzu saimnieki centās augus piesegt ar agrotīkliem. Bojājumu mērogu redzēsīm tikai pēc nedēļas vai divām, taču tik traki kā Polijā nebūs.”

Padures *Smilškalnu* īpašnieks Alvilks Eksnis uzskata, ka sals mazliet pārspīlēts, jo tur ne-

esot bijis vairāk par –4,5 grādiem un salnas pavasaros mēdz būt. Uztraukties var vienīgi par saldajiem ķiršiem, kam veidojās ziedaizmetņi, bet tas kļūs redzams vēlāk. Tā kā saldajiem ķiršiem noiets mazāks, komercdārzos lielākoties ir skābie, kas zied vēlāk. Pagājušonedēļ dažām zemenēm bija pavērušies ziediņi, un pēc sala redzams, ka vidus melns – ogu nebūs. Bet tas ir niecīgs kaitējums. Uz upenēm un avenēm šis sals neattiecas, tāpēc var cerēt, ka arī šogad būs gan ogas, gan ievāriņš un vīns.

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

ĪSIZINĀS

Nostiprinās pārsēdzes

Kuldīgas novada dome piešķirusi 10 000 eiro pagrabā pārsēdžu atjaunošanai Jelgavas ielā 2. Kopīpašums ir avārijas stāvoklī, par to saņemtas iedzīvotāju sūdzības. Bet pagrabā iecerēts privāts interaktīvs Kuldīgas viduslaiku muzejs. Iesniegumu domei rakstījis apsaimniekotājs *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. Atvēlēts līdzfinansējums valsts kultūras pieminekļa restaurācijai.

Vecpilsētas logiem

Līdz 24. maijam vecpilsētas iedzīvotājiem, kuri grib bez maksas atjaunot logus, jāpiesakās Kuldīgas restaurācijas centrā, Pils ielā 5 (iepretim muzejam), var zvanīt restauratoram Jānim Mertenam pa tālr. 29604434. 26. maijā 15.00 reģistrētajiem speciālisti stāstīs un rādīs, kā un cik bieži logu rāmji jāapkopj, kā izvēlēties krāsu. Varēs noslēgt sadarbības līgumu.

Saziedoti 176 eiro

Labdarības koncertā Ēdoles kultūras namā Rīgas bērnu slimnīcas onkoloģijas nodaļai savākti 176 eiro. Piedalījās viesi no Grobiņas, Kuldīgas novada dziedātāji un dejotāji (gan bērni, gan pieaugušie), Alsungas mūzikas skolas audzēkņi un skolotāji. Kultūras nama direktore Inese Poriķe saka paldies gan viņiem, gan ziedotājiem. Pasākums rīkots trešo gadu.

Trešdien, 17. maijā:

- Valsts policijai jaunas mājas.
- Teātrim *Focus* – 20.
- Ko dara karjeras konsultants.
- Deputātu kandidāti domā tā.

REDZĒJUMS

Ardievas bamslim

„Liec pie lūpām kausu, iztukšo to sausu
Tā, lai nepaliek ne lāsītes!
Kas to zin', vai rītu varēsīm mēs plītēt?
Varbūt būsīm baltās čibiņās...”

/Jānis Jurkāns/

Izgājušajā ceturtdienā Saimes gudrās galvas pieņēmušas nāves spriedumu divu litru plastmasas pudelēm, kurās pilda alu, sidru un stiprinātos dzērienus. Pie mums tās bieži dēvē par bamšļiem vai bombām. Bet neba nu visi simt deputāti steigušies cirst galvu tradīcijai – nobalsojuši vien 82. Die's zina, kur aizdauzījušies pārējie. Varbūt lidmašīnā malco smalku konjaku no 50 ml pudelītēm?

Jau kopš krietnā kareivja Šveika laikiem skaidri zinām, ka kritīs tā valdība, kura paaugstinās nodokli alum. Tālab paldies, mīļie kungi, ka aizliedzāt vien bamslu, bet nepalīdināt akcīzes nodokli alum! Tas jau arī, tā sacīt, jūsu pašu labā, bet, kur un kā atveldzēt sirdi, zināsim paši, kaut divlitrinieku jūs grūduši nepelnītā nāvē.

Ja nekas pār pasaulīgs neatgadīsies, tad nu pēc trīs gadiem un trīs mēnešiem, 2020. gada 1. septembrī, solām: nodzēsim krietnas bēres tev, mūsu ilggadīgais un uzticamais līdzgaitnieks, bamslu! Droši vien pie lūpām celsim puslitra pudeles ar to

pašu ierasto dziru, bet tad nu uz galviņu četras, ko nu – labāk astoņas...

Mīļam bērnam un labam draugam dod daudz vārdu. Tā arī tevi, mīļais, esam nokrustījuši par *dvuļu*, *točkenieku*, par *zemā plaukta karali*. Piedod, ja kāds mīļvārdiņš piemirsās... Ak, jā – brāļi lietuvieši sakot tā apaļi: *bambaļukas*.

Sirds plīst, kad iedomā, kā trīs garus gadus un trīs mēnešus būs jānoskatās tavā agonijā, domājot par brīdi, kad plaukstu vairs nesildīs dievgāses aprises un ierastais svars! Vieglā klunkšķēšana, kas ielīkmo pat vismelnākajos dzīves brīžos. Tu biji tas, kurš saliedēja vīrus agros rītos tūlīt pēc veikala atvēršanas, tu biji tas, kurš cēla kājās, kad kāds attapās, ka ir bez ceturkšņa 22.00. Tu...

Arī pelavās šad tad atrodas pa graudam. Šoreiz atziņa, ka ne tilpumā slēpjas vaina, bet saturā.

**Baldūra
lesalnieka
bēdas
uzklausa
Vija Zariņa**

TAUTAS BALSS

VĒLĒŠANAS
2017

Kas četros gados mainījies pilsētā vai pagastā, kurā dzīvojat? Ja jūs būtu deputāts, ko darītu, lai dzīve uzlabotos?

Ingrida Dupate, pensionāre

Jau gadiem dzīvoju daudzdzīvokļu mājā pie Virkas muižas. To apsaimnieko sabiedrība *Palejas*. Tur nekas īpaši nav mainījies. Pagalmā uzlika *guļošo policistu*, lai mašīnas vairs nevar tik ātri pabraukt garām un bērniem būtu drošāk. Pēdējos četros gados tā krustojuma vietā, kas ved uz *Lauktehnikas* stadionu, izbūvēts jauns. Tas ir ļoti labi, jo iepriekš tā bija bīstama vieta, kurā nevarēja saprast, kā jābrauc. Pilsēta kopumā mums ir skaista un sakopta, tādēļ priecājos, kā dzīve šeit uzlabojas. Ja es būtu deputāte, tad mēģinātu sarunāt ar īpašniekiem, lai sakopj apdrupušās māju fasādes. Jo tādas mums ir. Bet zinu, ka pašvaldība neko daudz šajā lietā nevar mainīt.

Lāsma Reimanes foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Pēc Kurzemnieka aicinājuma lasītāji iesūtīja jautājumus Kuldīgas novada domes vadībai. Daļa atbilžu bija lasāma intervijā ar domes priekšsēdi Ingu Bērziņu 10. aprīlī, vēl daļu publicēsim turpmāk.

Ventas senleja un Sūru ielas pļavas

Kādēļ dome gadiem nesakopj Ventas senleju un citu pilsētas teritoriju, nenoplauj zāli? Iedzīvotāji savus īpašumus daudz maz sakopj, bet pašvaldība ne. Atruna, ka platība izirēta, neiztur kritiku, jo atbildīgs ir īpašnieks.

Līdz šim pašvaldības teritorijas Ventas ielejā, kas skaitās bioloģiski vērtīgie zālāji – pļava Ventas labajā krastā (Pārventas parks) un kreisajā krastā (Veckuldīgas pilskalns) – apļāva *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. Teritoriju nodošanu apsaimniekošanā pašvaldība aktualizēja saistībā

ar daudziem kūlas ugunsgrēkiem novadā. Ar 2016. gada decembra domes lēmumu šīs pļavas nodotas IK *Randiņš* siena vākšanai, bet Sūru ielas pļavas apsaimniekos uzņēmējs Dāvis Podiņš.

Sūru ielas pļavas degradējušās. Tur var iekārtot atrakciju parku, rīkot izbraukuma tirdzniecību vai pārcelt rūpniecības preču tirgu, to var izmantot cirkam, zemessargu parādēm. Varētu iesaistīt investorus, dodot viņiem atlaides. Nosaukt to var par Ēvalda Valtera laukumu.

Personīgi es, runājot par jaunu

apbūvi un apbūves paplašināšanu Kuldīgā, būtu ļoti uzmanīga, ņemot vērā iedzīvotāju skaita samazināšanos. Tendence tam pieaugt tuvākajos gados nav gaidāma visā Latvijā. Pasaules prakse rāda, ka vietās, kur cilvēku kļūst mazāk, vide ir patīkamāka dzīvošanai, ja tā ir kompakta. Koncentrācija nozīmē, ka sākumā tiek sakārtots centrs, pēc tam iets uz ārpusi, nevis sadrumstaloties. Tādu politiku piekopjam Kuldīgā: pašvaldība, baseins, bibliotēka centrā. Vide ir sakārtota, infrastruktūra ir izmantojama daudz efektīgāk.

LASĪTĀJS SAŠUTIS

Apsargs aiztur, bet rīkojies likumīgi

Kāds vīrietis neapmierināts, ka Kuldīgas veikalā Maxima apsargs lūdzis viņu ienākt kabinetā, lai pārbaudītu, vai somā nav preču, par kurām viņš nav norēķinājies, bet pircējs uzskata, ka tā aizskarts viņa gods.

Apsardzes firmas *G4S Latvia* komunikācijas speciāliste Daiga Bormane skaidro, ka darbinieks rīkojies saskaņā ar Apsardzes darbības likumu un objekta apsardzes instrukcijā paredzēto kārtību.

Veikalā aizturētais vīrietis stāsta: „Biju jau piegājis pie kases, kad pienāca apsargs un teica, lai ieejam pie viņa kabinetā. Es nepiekritu – teicu, lai pretenzijas izsaka uz vietas, kur redz arī pārdevēja. Man lika parādīt, kas ir somā. Protams, tur nekā no veikala paņemta nebija. Sastrīdējāmies. Man šķiet, ka ir ļoti nepareizi likt cilvēkam iet kabinetā, kur pārdevēja neredz, ka somā nekā nav. Ko citi padomās par to, kurš nav neko ņēmis, bet tiek aizsaukts uz apsarga kabinetu? Man tas ir

liels apvainojums, jo savā mūžā neko neesmu nozadzis. Apsargam cītīgāk jāvaktē, ko cilvēki veikala zālē dara, lai šādi nekļūdot. Es jutos ļoti slikti, bet apsargs pat neatvainojās.”

D.Bormane apsardzes uzņēmuma vārdā lūdz vīrieti atvainot: „Saprotam, ka starpgadījums radījis nepatīkamus pārdzīvojumus, tamdēļ par to atvainojamies, tomēr likums paredz, ka apsargam bija šādi jārikojas.”

Jolanta Hercenberga

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai esat elektroniski aizpildījis dokumentus iesniegšanai valsts iestādē?

neķā ļoti sarežģīta tur nav.

Arvis Rozenbergs, zemnieku saimniecības īpašnieks: – Zemnieku saimniecībām tagad viss jāiesniedz elektroniski. Es to nedaru, jo man ir grāmatvede. Mazliet esmu pamēģinājis arī pats. Ja kārtīgi iedziļinās, tad

kiem cilvēkiem dokumentus iesniegt elektroniski ir sarežģīti, tomēr jāiet laikmetam līdzī – nav citu variantu.

Sandra Tomšone, daiļdārzniece: – Elektroniski neko nepildu. Pie gada ienākumu deklarācijas iesniedzu arī dokumentus par medicīniskajiem izdevumiem, bet tos papīra veidā aiznesu uz Valsts ieņēmumu dienestu. Vecākiem cilvēkiem dokumentus iesniegt elektroniski ir sarežģīti, tomēr jāiet laikmetam līdzī – nav citu variantu.

Kristīne Kronberga, mācās par SPA meistari: – Trešo gadu elektroniski iesniedzu dokumentus, lai saņemtu nodokļa atmaksu. Elementāri! Pirmajā reizē šo to bija grūti atrast, bet tad jau aizgāja viegli. Šāda dokumentu iesniegšana ir dabai draudzīgāka.

Bet vienā jaukā dienā interneta vide var nobrukt, un tad tomēr var noderēt papīri.

Gunita Šenfelde, tehniskā darbiniece Kuldīgas 2. vidusskolā: – Šogad pirmo reizi elektroniski iesniedzu deklarāciju Valsts ieņēmumu dienestā, bet pati to nemācēju izdarīt. Palūdzu kaimiņienei, lai aizpilda. Jauniešiem tas ir ļoti

viegli, bet pensionāriem ar datoru darboties ir grūti. Savai kaimiņienei es noņemu bankomātā naudu, jo pati viņa neprot. Ja pastniece nes pensiju uz mājām, tad par to jāmaksā.

Rita Bērtule, mācās kursus: – Šogad pirmo reizi elektroniski iesniedzu deklarāciju. Samērā viegli, ja kādu reizi tas jau darīts, bet pirmajā reizē jālūdz, lai kāds palīdz. Man arī palīdzēja. Veciem cilvēkiem gan būtu problēmas.

Baiba Grabļevska, bezdarbniece: – Elektroniski neko neesmu iesniegusi. Datoru izmantoju ļoti maz – īsti neprotu. Ja ir kāda dokumentu kārtošana, tad pagastā man palīdz to izdarīt.

Jolanta Hercenberga
Lāsma Reimanes foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenās redaktores p.i. Inguņa Spuleniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA Jaunais kurzemnieks. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz Kurzemnieku obligāta. Iespiests SIA Poligrāfijas grupa Mūkusalā, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3779.

Vēlas dibināt starptautisku organizāciju

Vārmeniece Liene Šēniņa atgriezies no Eiropas Tūrisma un viesmīlības skolu asociācijas (AEHT) rīkotā 5. jauniešu parlamenta, kurā spriests par tūrisma ilgtspēju un radusies ierosme dibināt starpvalstu organizāciju.

Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums jau piecus gadus ir Eiropas AEHT biedrs, un topošā ekotūrisma speciāliste Liene tāpat kā Benita Ozola no Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma pārstāvēja Latviju jauniešu parlamentā.

Liene: „Pasākums notika Ziemeļkipras jeb turku Kipras pilsētā Famagustā. Studentu pilsētiņā darbojas Austrumu Vidusjūras universitāte, kas uzņēma 20 jauniešus no Eiropas valstīm, arī no Krievijas, Turcijas, Kazahstānas. Tie bija profesionālo skolu audzēkņi un studenti. Galvenā tēma: kā masu tūrisms degradē vidi un kā aktīvāk piedāvāt dabai saudzīgākus ceļojumus jeb, kā to dēvē angļiski, *slow tourism*.”

Jaunie cilvēki dalījās pieredzē, meklējot dabai labvēlīgas, tātad ilgtspējīgas ceļošanas plusus. Jauniešiem rādīti attēli ar Kipras pludmalēm, kas cieš no pārmērīgiem tūristu pūļiem un to atstātajām dražām. Parlamenta dalībnieki pāris stundās nogaršojuši *slow food* jeb t.s. lēno maltīti no vietējās pārtikas un apmeklējuši zemeņu festivālu. „Tas gan raisīja smaidu – viesi aizbrauc uz lauku, lasa ogas kastītēs, piepilda vēderu un fermerim par to piemaksā 15 liras jeb piecus eiro,” stāsta Liene, piebilstot, ka kipriešu zemes ir tikpat smaržīgas, cik pašas dārzā. Latvijā viesmīlības nozare jau atbilstot *lēnā tūrisma* nosacījumiem: ir diezgan saudzīga pret vidi,

Topošā ekotūrisma speciāliste Liene Šēniņa kā Eiropas Tūrisma un viesmīlības skolu asociācijas jauniešu parlamenta dalībniece Ziemeļkipras zemeņu laukā.

vedina iepazīt kultūru un tradīcijas, ieklausīties dabā.

Kiprā Liene sastapusi draudzīgus cilvēkus, ļāvusies saulei un peldēm jūrā, ēdienkartē atradusi atšķirīgi pagatavotu vistas gaļu, sēnes, rīsus, makaronus, lielisku kafiju un tēju.

„Atgriezos ārkārtīgi sajūsmināta, ieguvusi enerģiskus draugus, ar kuriem uzturu sakarus. Kopā nobriedusi ideja dibināt starptautisku jauniešu organizāciju, kas atbalstītu ilgtspējīgu tūrisma,” uzsver Liene.

Vija Zariņa
Lienes Šēniņas arhīva foto

Piemīņas vietai septiņi piedāvājumi

Latvijas brīvības cīnītāju piemīņas vietai Liepājas ielā 39 (skvēriņā blakus bijušajai slimnīcai) iesūtīti septiņi piedāvājumi, un vienu nedēļu līdz 22. maijam iedzīvotāji var par tiem balsot.

Pieminekļa maketus var aplūkot pašvaldības mājaslapā www.kuldiga.lv, bet klātienē apskatīt un nobalsot – arī domē.

Balsojuma rezultāti tiks apkopoti, bet līdz 24. maijam gala lēmums jāpieņem žūrijai. To vada domes priekšsēde Inga Bērziņa, tajā darbojas būvniecības nodaļas vadītāja Jana Jākobsone, arhitekte Zaiga Gaile, Latvijas Mākslas akadēmijas rektors Aleksejs Naumovs un tēlniecības katedras vadītājs Bruno Strautiņš, Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas vadītājs Juris Dambis un viens no pieminekļa rosinātājiem – kuldīdznieks Juris Purviņš.

„Ir, no kā izvēlēties, jo piedāvājumi ir daudzveidīgi gan koncepcijas, gan materiālu ziņā. Arī izmaksas ir lielā amplitūdā,” atzīst J. Jākobsone.

Kā vides objekta iedvesmas avots māksliniekiem kalpojis

Kuldīdzniekam Jurim Purviņam, kurš ir viens no iniciatoriem piemineklim vecās slimnīcas skvērā, pirmajā acumirkli vislabāk patīcis mets ar devīzi *Par brīvu Latviju*, kas iecerēts karoga krāsās un ir 4 m augsts.

Latvijas karogs, karavīru dziesma *Div' dūjiņas gaisā skrēja*, ugunsкура liesmas u.c. motīvi. Piedāvāta gan tradicionāla obeliska un bronzas skulptūras forma, gan arī viens kinētisks objekts,

kas kustētos. Autoru vārdi būs zināmi tikai tad, kad žūrija izdarīs galīgo izvēli.

Iveta Grīniņa
Roberta Prauliņa foto

Gaida Garšaugu ballē Liepājā

Līdz 5. jūnijam mājražotāji un amatnieki var pieteikties Garšaugu balles zaļajam tirdziņam 10. jūnijā Liepājā, Kungu ielas radošajā kvartālā. Rīkotāji vēlas, lai tur būtu garšaugi, garšvielas, pirmie zaļumi, dārzeņi, siers,

gaļa, kūpinātas zivis, konditoreja utt. Būs darbnīcas *Zaļumu dobe*, *Stilizētie garšaugi*. Pieredzē dalīsies SIA *Embūtes garšaugi*. Sazināties ar Simonu Puigu (tāl. 63421670, 25874480, simona.puiga@biedribasnams.lv).

Meklē skaistās sētas

Konkursā *Skaistākā lauku saimniecība*, ko sesto gadu rīko SIA *Food Union* un žurnāls *Ievas Māja*, līdz 30. jūnijam var pieteikties ikviena zemnieku saimniecība, kurā rit lauksaimnieciska darbība un izveidota sakopta sēta. Pretendentu var pieteikt arī

īpašnieku radi, draugi, paziņas, kaimiņi vai partneri. Saimniecības nosaukums, īpašnieka vārds, uzvārds, adrese un kontakti, kā arī pieteicēja vārds un kontakti jāšūta e-pastā: saimnieciba@santa.lv. Galvenā balva – dārzkopības izstādes apmeklējums Berlīnē.

Jāpasteidzas, lai nav sods

Līdz 22. maijam lauksaimnieki var pieteikties atbalsta maksājumiem bez samazinājuma sankcijas, atgādina Lauku atbalsta dienests (LAD).

Pēdējā diena, kad LAD elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) var iesniegt vienoto iesniegumu, ir 15. jūnijs. Taču tad jāreķinās ar sodu. Šobrīd pieteikšanās ir intensīva, un LAD zemniekiem palīdz klientu centros, kur var aizpildīt iesniegumu, kā arī izbraukuma konsultācijās daudzviet Latvijā. Vienlaikus var pieteik-

ties, lai saņemtu dīzeļdegvielu ar samazināto akcīzes nodokli. Pēdējā diena šiem pieteikumiem ir 1. jūnijs.

LAD norāda, ka, izmantojot EPS, naudu var saņemt ātrāk. Turklāt pārklājumu labošanu sistēmā varēs paveikt bez soda līdz 26. jūnijam. Šogad tajā ieviestas izmaiņas, lai tad, ja zemnieks aizmirst kādam atbalstam pieteikties, tiktu parādīts brīdinājums. Toties nevarēs atbalstam pieteikt neatbilstošas platības.

Daina Tāfelberga

MEDIĶI INFORMĒ

Daudzi ātros saukuši dzērumā

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensonē.

No 28. aprīļa līdz 11. maijam Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 552 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 249 cilvēki, no tiem 34 bērni. Tā kā bija svētki un daudzas brīvdienas, no visiem pacientiem 65 vīrieši un 17 sievietes bijušas reibumā.

Divās nedēļās astoņas krimināltraumas gūtas alkohola reibumā kautiņos. Četri cietušie nogādāti ārstniecības iestādēs. 64 gadus vecs vīrietis, skaldot malķu, nocirtis pirkstam galu.

14 gadus vecs puisis, spēlējot futbolu, saskrējies ar citu spēlētāju un sasitis celi. Sešgadīgs zēns, spēlējoties uz metāllūžņu kaudzes, guvis brūci kājā. Četrus mēnešus vecs puisītis izkritis mammai no klēpja un guvis galvas traumu, bet mēnesi veca meitenīte aizrijušies ar medikamentu. Vīsi nogādāti slimnīcā.

32 gadus vecs vīrietis uzkāpis uz naglas, bet atteicies doties mediķiem līdzī. Cits 32 gadus vecs vīrietis mēģinājis plīti aizdedzināt ar degšķidrumu, tas negaidīti uzliesmojis, bet vīrietis ticis sveikā bez īpašiem apdegumiem. Daudz traumu guvuši cilvēki cieniņamos gados, kuri paklupuši un krituši.

Uzklaušija Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Ir interesanti strādāt ar cilvēkiem: iekāpj kāds skābs ģimītis, pasmaidī, piemiedz ar aci, viņš uzsmaida pretī,” saka vārmenieks, autobusa šoferis Gatis Blumbergs.

Karjera: teorētiski un praktiski

Darba tirgus gaida sagatavotus cilvēkus – tāda bija galvenā tēma karjeras izglītības trešajā konferencē, kurā Kuldīgā pulcējās 75 karjeras konsultanti no visas Latvijas.

Maize un veids, kā pie tās tika senāk un tagad, – par to skolēniem un karjeras konferences dalībniekiem atklātā nodarbībā stāsta Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas skolotāja Aina Tovstujaka.

To organizēja Valsts izglītības attīstības aģentūra un Latvijas Karjeras attīstības atbalsta asociācija.

Kā pastāstīja Guntra Krūkliņa, karjeras konsultante V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijā un Kuldīgas pamatskolā, divas iepriekšējās konferences notikušas Rojā, bet šogad tā pārcelta uz Kuldīgu.

Lai pienācīgi sagatavotos darba dzīvei, ļoti nozīmīgi ir skolēnus konsultēt jau no

mazām dienām, ideālā gadījumā pedagogi motivē viņus sākt pašizpēti, iegūt priekšstatu par savu personību un dotībām, veicina atbildību par savu dzīvi un profesijas izvēli, norāda G.Krūkliņa.

Konsultanti uzklāstja vairāku speciālistu lekcijas, tostarp par karjeras vadības prasmēm mācību priekšmetos stāstīja Kuldīgas novada izglītības nodaļa speciāliste Lilita Mačtama, bet labās prakses

piemērus minēja G.Krūkliņa. Konferences dalībnieki devās arī uz skolām – pamatskolu, ģimnāziju, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolu, Kuldīgas Centra vidusskolu –, kur vēroja stundas, bet pēc tam grupās analizēja redzēto. Viesi silti atsaucās par omulīgo gaisotni, daudzi pēc darba cēliena apskatīja pilsētu.

Vija Zariņa
Aivara Vētrāja foto

Var pieteikties par novērotājiem

Tiešsaistes mācību kurss *Pašvaldību vēlēšanas 2017* pieejams www.cvk.lv/macibukurss.

VĒLĒŠANAS
2017

Līdz 30. maijam iedzīvotāji var pieteikties novērot 3. jūnija pašvaldību vēlēšanas, iesaistoties Centrālās vēlēšanu komisijas (CVK) projektā *Brīvprātīgie novērotāji*.

Var pieteikties no 16 gadu vecuma. Lai saņemtu pilnvaru, CVK mājaslapā jāiepazīstas ar tiešsaistes mācību kursu *Pašvaldību vēlēšanas 2017* un jāaizpilda novērotāja pieteikums, izvēloties iecirkni. Pēc tam novērotājs e-pastā saņems pilnvaru, kas vēlēšanu iecirknī jāuzrāda kopā ar pasi vai personas apliecību. Varēs novērot gan balsošanas norisi, gan balsu skaitīšanu.

Novērotājus pilnvarot drīkst arī partijas, to apvienības un vēlēšanu apvienības, kā arī pašvaldību vēlēšanu komisijas. Tiesības procesu vērot ir arī plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem. Bet novērotāji nedrīkst būt attiecīgās domes deputātu kandidāti.

Šādu projektu CVK īsteno kopš 2010. gada Saeimas vēlēšanām, tā mērķis ir veicināt iedzīvotāju izpratni par vēlēšanām un to novērošanu, sekmēt procesa caurspīdīgumu.

Justīne Smilga

Apspriež Priedaines katlumājas ieceri

Līdz 29. maijam iedzīvotāji Kuldīgas novada pašvaldībai var izteikt viedokli par ieceri būvēt katlumāju Priedainē, bet tikšanās būs 22. maijā 17.00 Priedaines bibliotēkā.

Pirmā saruna notika pagājušonedēļ domē, un uz to ieradās trīs interesenti. Par ieceri stāstīja pasūtītāja – pašvaldības uzņēmuma *Kuldīgas siltumtīkli (KS)* – vadītājs Artis Roberts un projektētāju – *3d biroja* – pārstāvis Gints Astičs. Vieta katlumājai izvēlēta aiz Priedaines centra veikala, kur no vienas puses to skatam daļēji aizsegtu reljefs, no otras – priežu audze. Aptuvenās aplēses liecina, ka katlumājai vajadzētu ap 500 000 eiro. Kredītu, ko ņems KS, galvos pašvaldība.

VAJADZĪGI LIELI IEGULDĪJUMI

A.Roberts pastāstīja, ka jau pirms vairākiem gadiem SIA *Centrs*, kas Priedainē nodrošina apkuri, piedāvājis šo pakalpojumu pārņemt: „Lai tas būtu kvalitatīvs, vajadzīgi lieli ieguldījumi, bet tādi privātzņēmumam nebija pa spēkam. Arī kredīta iespēju tas nesaskatīja. Pagājušogad *Centrs* pie pašvaldības vērsās ar iesniegumu.”

KS vadītājs cer, ka izdosies katlumāju uzbūvēt līdz jaunajai apkures sezonai, tomēr nevar paredzēt, cik ātri tā būs gatava. Projekta virzība aizkavējusies, jo bijusi cerība daļu naudas iegūt no Eiropas, taču tas nav izdevies. Tiks būvēts par KS naudu. Katlumāja būs pilnībā automātiska – tur nebūs darbinieku, nepiederošām

personām tā būs slēgta.

G.Astičs skaidroja, ka vietas izvēli noteikuši vairāki faktori: attālums līdz tuvējām mājām (20–60 m), siltumtrases un citu piekļuve piegādes transportam. Ēkā būs slēgta šķeldas glabātava un kurtuve: „Blakus ir priežu mežiņš, un pašreiz ēkas novietojums paredz, ka kokus izzāgēt nevajadzēs. Tie varētu kalpot kā buferzona starp katlumāju un individuālajām mājām. Zemes gabalam ir izteikts reljefs, tāpēc būve būs iegremdēta un ainavā nedominēs.”

KAS VARĒTU TRAUČĒT

„Parasti iedzīvotājiem par šādiem objektiem ir bažas, vai nebūs putekļu, dūmu, vibrācijas un skaņas. Šķeldas tvertne ir slēgta, vaļēju novietņu nebūs, kurināmais tiks piegādāts slēgtās tvertnēs, līdz ar to netīrības nebūs,” solīja G.Astičs. Katlumājai paredzēts 18 m skurstenis, tāpēc dūmiem vajadzētu izkļūstēt pieteikamā augstumā. Arī pelnu tvertne būs pilnībā noslēgta. G.Astičs stāstīja arī par trokšņa līmeni un skaidroja, ka projektu vērtēs akustikas speciālisti. Ja tas neatbilst normatīviem, tiks ieviestas izmaiņas: „Šobrīd aprēķini vēl nav iespējami, jo nav zināms, kā ēka izskatīsies.” Speciālists uzsvēra, ka katlumāja būs neliela,

„*3d biroja*” projektētāju pārstāvis Gints Astičs uzsver, ka Priedaines jaunās katlumājas skice ir ļoti aptuvena un dod priekšstatu tikai par ēkas novietojumu reljefā. Arhitektūra būs atkarīga no pašvaldības būvvaldes prasībām.

tāpēc vibrācijai nevajadzētu sagādāt iedzīvotājiem neērtības. Pēc vajadzīgā daudzuma aprēķināts, ka šķeldu varētu piegādāt divreiz nedēļā ar lielākām mašīnām vai 4–5 reizes ar mazākām.

JAUTĀ PAR PIEGĀDI, DROŠĪBU, CENU

Pagasta iedzīvotājs Ēriks Pucens atzina, ka izvēlēta vieta ir laba, bet šaubījās, vai šķeldas vedēji Priedaines alejā varēs iebraukt: „Ziemā, kad ir ledus un sniegs, pat divas vieglās automašīnas tur nevar samainīties. Kas

notiks, kad pretī brauks smagā?” Viņš ieteica šķeldu piegādāt pa otru pusi – pa Basu ceļu un gar garāžām, kur vietas esot vairāk. Kurmāles pagasta pārvaldes vadītāja Dace Gūtmane piebilda, ka alejā nākas iebraukt arī atkritumu mašīnai un ar to problēmu nav bijis. Arī no otras puses piebraukt nebūtu tik vienkārši, jo tur tāpat ir šauras vietas. A.Roberts pastāstīja par visiem katlumājas vietas variantiem – šis atzīts par labāko. Ē.Pucens jautāja, vai domāts izmantot veco siltumtrasi un vai KS ir informēts par tās stāvokli.

Ar Priedaines katlumājas būvniecības ieceri, tostarp ēkas izskatu un aprakstu par iespējamo ietekmi (smaku, troksni, vibrāciju utt.) uz vidi, infrastruktūru un veselību, var iepazīties darbdienās Kuldīgas novada domes pirmā stāva vestibulā un būvniecības nodaļā pieņemšanas laikā pirmdienās 15.00–18.00 un ceturtdienās 9.00–12.00.

A.Roberts atbildēja, ka trase pārbaudīta un ir skaidrs, ka tā būs jāmaina, bet visu uzreiz uzņēmums nevar atļauties: „Pirmajā sezonā mēģināsim izmantot veco un skatīsimies, kā būs.” Uz jautājumu, vai objektam apkārt būs sēta, A.Roberts atbildēja, ka apkārt būs videokameras un tā tiks novērota, bet žogs nav paredzēts. Vēl tika jautāts par ugunsdrošību, un uz to atbildēja G.Astičs: „Tuvumā hidranta nav, ūdens spiediens Priedainē ir par mazu, lai nodrošinātu pietiekamu daudzumu dzēšanai, tāpēc tiks veidots slēgts apakšzemes rezervuārs.”

Jautāts, vai pieaugs tarifs, A.Roberts teica, ka maksa būs tāda pati kā citos pagastos un pilsētā, kur apkuri nodrošina KS.

Iveta Grīniņa
Projekta autoru vizualizācija

Izcila valstsvīra piemiņai

Sabiedriskajam un politiskajam darbiniekam Zigfrīdam Annai Meierovicam 10. maijā pie viņa vārdā nosauktās Kabiles pamatskolas atklāta piemiņas plāksne.

Pirmais Latvijas ārlietu ministrs, arī Ministru prezidents te pabeidzis pagastskolu un dzīvojis pie sava tēvoča – mātes brāļa un skolas pārziņa Roberta Fīlholda.

Ideja par piemiņas plāksni pieder radniecei Mairai Brūderei, biedrības *Sapņu tilti* vadītājai. Svinīgajā brīdī piedalījās viss skolas kolektīvs, uzstājās ansamblis un daiļlasītāji. Pasākumu vadīja skolotājs Eduards Skabis, atgādinot, ka nesen aizvadīta Z.A.Meierovica 130. dzimšanas diena, un pastāstot par valstsvīra atceri, uzskaitot viņam veltītās piemiņas zīmes dažādās vietās, kā arī daiļdarbus, tai skaitā 2013. gadā Rīgā iestudēto Jāņa Lūsēna un Māras Zālītes mūziklu *Meierovics*, ko toreiz noskatījies arī skolas kolektīvs.

Bija ieradusies arī viesi. Ārlietu ministrijas speciālo uzdevumu vēstnieks Andris Vilcāns vērsās tieši pie skolēniem, stāstot, kā Meierovics, būdams bārenis, nekad nav nolaidis rokas vai žēlojies. Gluži otrādi – viņš mācījies, bet, kad klājies grūtāk ar naudu, pasniedzis privāttandas

Zigfrīdam Annai Meierovicam veltītās plāksnes atklāšanā piedalās Z.A.Meierovica Kabiles pamatskolas kolektīvs.

Svinīgā pasākuma viesi: pagasta pārvaldes vadītājs Tālvaldis Bergmanis, Ārlietu ministrijas īpašo uzdevumu vēstnieks Andris Vilcāns, skolas direktore Līga Bergmane, Meierovica vedekla Ingrīda Meierovica, Kuldīgas novada domes izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga un biedrības *Sapņu tilti* vadītāja Maira Brūdere.

Zigfrīds Anna Meierovics (1887–1925)

Pirmais Latvijas ārlietu ministrs, otrais Ministru prezidents. Viņš bija viens no Latviešu zemnieku partijas dibinātājiem, no tās ievēlēts Satversmes sapulcē un 1. Saeimā. Kā ārlietu ministrs veicināja Latvijas Republikas *de facto* un *de jure* atzīšanu, uzņēms Tautu Savienībā. Ministru prezidenta amatā viņš ieviesa Latvijas latu, panāca vienošanos ar Padomju Krieviju par pilsonības izvēles kārtību, ieviesa latīņu drukus, pieņēma vairāku valsts iestāžu statūtus. Z.A.Meierovics gāja bojā autoavārijā 1925. gada augustā Sēmes pagastā (Tukuma novadā), apmeklējot bērnus. Apbedīts Rīgas Meža kapos.

jaunākajiem skolas biedriem. Pasākumā klāt bija arī novada domes izpilddirektore Ilze Dambērga-Dambīte, pagasta pārvaldes vadītājs Tālvaldis Bergmanis, kabilnieks Aivars Bergmanis, kurš skolai dāvāja dekoratīvu krūmu.

Īpaši gaidīta viesi bija slavenā novadnieka vedekla Ingrīda

Meierovica, jaunākā dēla Gunāra atraitne, kura nu dzīvo Rīgā, bet mūža lielāko daļu pavadījusi trimdā: sākumā Vācijas bēgļu nometnēs, tad Austrālijā, ieprecējusies ASV. Ingrīdai ir maģistres grāds bibliotēku zinībās, savulaik viņa kā žurnāliste strādājusi radio *Brīvā Eiropa* Minhenē. „Iepriek-

šējo reizi Kabilē bijām, kad tika iesvētīts skolas karogs, tolaik vēl bija dzīvs gan mans vīrs, gan viņa vecākais brālis Helmūts. Ģimeņē bija arī māsa Rute,” atceras Ingrīda.

Pēc pasākuma A.Vilcāns vecākos skolēnus iepazīstināja ar diplomāta darbu: tā iespējams arī ne tik saulainajam pusēm. Kabilnieki nekautrējās un viesim daudz jautāja.

Māsa un brālis – pavāri

Sarmīte Pozdiševa un Dainis Riežnieks ir māsa un brālis, kuri apguvuši pavāra arodu un gadiem plecu pie pleca strādā skolas virtuvē. Ceļš uz profesiju un atgriešanos Kabilē katram tomēr bijis nedaudz atšķirīgs.

NO VĀRPAS LĪDZ SKOLAS ĒDNĪCAI

Dainis pabeidzis Kabiles vidusskolu, tad devies armijā, kur ticis pie putras katliem un dienestā apguvis pavāra amatu. 1982. gadā, atgriezies no armijas, pastrādājis Kuldīgas ēdnīcā *Vārpa*. Pēc nepilna pusgada atgriezies Kabilē, lai strādātu ēdnīcā *Sencis*.

„Man te bija izdevīgāk – tuvāk mājām,” atceras Dainis. „Tolaik *Sencim* jau aiz muguras bija ziedu laiki, kad visi steidzās uz tautiskā stilā iekārtoto izpriecības vietu. 80. gados tā jau bija diezgan parasta kolhoza ēdnīca, kas apkalpoja ļoti daudz klientu. Bez kolhozniekiem pusdienoja arī šefības organizāciju ļaudis, atbraukušie kuldīdznieki, rudenos un pavasaros talcinieki.”

90. gados, kad kolhozs pajucis, sarucis arī ēdnīcas apgrozījums, bet Dainis devies uz Kuldīgu darba meklējumos: sācis strādāt kafējnīcā *Avots*, vēlāk *Staburadzē*, kur jau priekšā bijuši pazīņas, nākamā bijusi Liepājas ielas picērija, tad darbs uzņēmumā *Saules ieleja*.

2004. gadā Sarmīte aicinājusi

Kabiles pamatskolas virtuves pavāre Sarmīte Pozdiševa un viņas palīgs – brālis Dainis Riežnieks.

brāli atpakaļ uz Kabilē. „Bija jāsāk domāt, kā dzīvot turpmāk,” atzīst Dainis. „Vecāki nosirmoja, arī savu māju, pilsētā dzīvodams, nespēju uzturēt kā nākas. Atgriezies.”

„VISLABĀKĀS – LAUKU RIKTES”

Dainim ir pa prātam rosīties dārzā: „Tas nav liels, bet izaug viss, ko vajag. Stādu ziemas ķiplokus, kāpostus, pats tos skābēju. Saknes un dārzeņus piegādāju skolas ēdnīcai. Tas, kas izaudzēts tepat, ir pats labākais. Kādreiz man bija arī lopī, pat gov. Kopu-

mā viss iznāca par grūtu: virtuvē jābūt septiņos no rīta; ja līdz tam vēl gov jāizslauc un jāapkopj, ir, ko rauties, un esi govij pie astes piesiets. Vēl turu trušus, vasarā izaudzēju broilerus. Pēdējos gadus skolā ir vasaras nometnes, un tad gandrīz visu dienu jāpavada darba vietā.”

Dainis labprāt pievienojas ekskursijām un braucieniem uz teātri, kad tos rīko skolas kolektīvs, – šai ziņā viņš esot ieguvējs. Šad tad dodoties uz kādu jaunatvērtu kafējnīcu vai restorānu. Gribi, negribi – jāpavērtē, vai ēdiens izdevies vai amata brālim kas

Maza daļiņa no Sarmītes delfīnu kolekcijas, kas savākta gandrīz 15 gados.

noņājis nedaudz greizi. „Mani vairs nevar pārsteigt ar svešādiem ēdieniem vai neierastām garšvielām – daudz esmu atskatījies un nogaršojis. Vislabākās tomēr ir lauku riktis. Piemēram, tas, kas tradicionāli tiek gatavots pēc cūku bērēm: aknu pastēte, vārītas cūku kājiņas, svaiga mugurkaula buljons, aukstā gaļa, mājas desas. Tur ir aromāts, garša un spēks!”

GRĀMATAS, CEĻJUMI UN DELFINI

Sarmīte no Kabiles devusies prom pēc 8. klases un Vecbebru tehnikumā ieguvusi pavāres profesiju. Pēc sadales nokļuvusi Dobeles pusē, kolhoza *Ždanovs* ēdnīcā, vēlāk turpinājusi darbu turpat kā Aizstrautnieku ēdnīcas vadītāja. Atmosfērā sākumā atgriezies Kabilē, īsu brīdi pastrādājis *Sencī*, tad sākusi darbu skolas virtuvē. „Tos gadus lāga neatceros,” smejas virtuves vadītāja, kad neizdodas tos salikt precīzi pa plauktiņiem.

Sarmīte ir precējusies. Vīrs Anatolijs ir šoferis tālbraucējs, meita Gita strādā par medmāsu Rīgā, bet dēls Jurijs – par auto-

mehāniķi Talsu SIA *Kurland auto*. „Mums ir arī divi mazbērni: Gitas dēlam Adrianam ir desmit gadu, bet Juriņa meitiņai Karīnai būs septiņi. Mazmeita pie manis ir gandrīz katru nedēļas nogali, mazdēls atbrauc retāk. Tak’ rīdnieks – tam septes tur.”

Brīvajā laikā Sarmītei patīk lasīt, viņa neželē naudu grāmatām, pērk romantisko sieviešu romānu sērijas. Atvaļinājumā šad tad aizšauj līdz Anatolijam tūrēs: „Vistālāk esmu bijusi Francijā, arī Polijā, Vācijā.”

Īpašs ir stāsts par delfīnu kolekciju sekcijas plauktos, jo nu jau sakrājies vairāk nekā 150 figūriņu un priekšmetu ar delfīnu attēliem. Aprīlī Sarmītes vākumu varēja aplūkot bibliotēkā. „Pirmā bija maza vāzīte, ko meita, padzmitniece, atveda no delfinārijā Lietuvā. Nezinu, kāpēc mani parāva uz tiem delfīniem... Nu jau tos dāvina, atved no ceļojumiem. Ir lieli un mazi. Arī par izstādi teica – patikusi,” smaida Sarmīte.

Vija Zariņa

Lāsmas Reimanes foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Draudzīgi, bet mērķtiecīgi individuālisti

Tā Skrundas vidusskolas 12. klasi raksturo gan audzinātāja Agita Dēvica, gan paši audzināmie.

KOPSAUCĒJU ATROD

Jautājot, vai individualitāte ir priekšrocība, mirkli padomājusi, skolotāja teic, ka jā. „Tas parādījās pēdējā gadā. Laikam kļuvuši pieaugušāki,” viņa novēroja. „Katrs tiecas uz savu mērķi, un tā rodas individualitāte. Tāpat katrs ar savu viedokli – drošs un atklāts. Tomēr kopsaucēju vienmēr atrodam, un man nav bijis jāuztraucas, ka kaut kas netiks izdarīts. Ja arī bijušas kādas problēmas, paši tās ir atrisinājuši, jo uzskata, ka viss jāpārrunā.”

KATRS SAVĀ SOLĀ

Skolēniem atbilde rodas mazliet lēnāk, bet arī tā ir pozitīva. Diemžēl par sevi un klasi stāstīt vēlas vien puse no šīgada potenciālajiem absolventiem, kurus pēc norunas izdodas sastapt. Četri – daudz vai maz, ja klasē vispār ir tikai astoņi? Arī tā savā ziņā esot priekšrocība. Kad neviļus pajautāju par sola biedriem, skan atbilde: „Mēs taču varam sēdēt pa vienam. Tā smukāk izskatās – liekas, ka pilna klase. Vārbūt arī skolotājiem vieglāk, jo katram var velīt vairāk uzmanības. Bet citkārt to nemaz tā negribas, piemēram, ja vajag nošpikot. Turklāt kaut viena skolēna trūkums pamanāms ātrāk nekā lielajās klasēs.”

ŠAJĀ SKOLĀ PATICIS

A.Dēvica šos skolēnus audzina no 7. klases, pirms tam bijusi skolotāja Gita Rēdere, vēlāk Egīta Kurme. Arī pamatskolā nav bijis daudz audzēkņu – kādi 14–15, vienubrīd rekords bijis 16, bet tad arī tikai gadu. Kaut gan audzēkņu skaits nav liels, pamatskolā bijušas divas paralēlklases. Vidusskolā palikuši mācīties pārsvarā no 9.b, pārējie izvēlējušies vai nu tehnikumu, vai profesionālo skolu, vai vidusskolu citā pilsētā. Daļa pamainījušies pēdējos trīs gados, kāds pat atnācis atpakaļ. Tagadējie divpadsmitklasnieki gan ātri precizē – prom gājuši ne jau tāpēc, ka šeit sliktāk vai grūtāk. Vismaz viņiem Skrundā pat ļoti patīk – ir iespējas interesanti un lietderīgi pavadīt laiku arī pēc mācībām.

Mūsu saruna notiek mirkli pēc Eiropas Parlamenta informācijas biroja veselīgas pārtikas projekta noslēguma Skrundā. Tajā viena no aktīvākajām bija 12. klase. A.Dēvica norāda, ka audzināmie piedalījušies ļoti daudzos projektos, tostarp programmā *Erasmus+*.

VELTI LAIKU NETĒRĒT

Kristīne Siliņa ir viena no atsau-

Skrundas 12. klasei patīkot ceļot pa Latviju. Attēlā ekskursijā pa lokatora pilsētīnu: 1. rindā – audzinātāja Agita Dēvica, Monta Lēvalde, Dāvis Lākutis, Ingus Knopkens, Lelde Sileniece, Kristīne Siliņa, 2. rindā – Matīss Leja un Artūrs Kipsts. Nav redzams Endijs Kobzars.

cīgākajām un runātīgākajām, kaut iebilst, ka nejutoties kā līdere – klasē tāda neesot, jo katrs darbojas par sevi. Viņa domā studēt žurnālistiku, tāpēc jābūt labām saziņas spējām. Izvēle nākusi ilgi – Kristīne uzskata, ka par nākotnes profesiju jābūt ļoti pārliecinātam, citādi tiks veltīti tērēti laiki, pēc vidusskolas meklējot īsto nodarbi. Pēc Ēnu dienas laikrakstā *Kurzemnieks* sapratusi, ka gribētu būt žurnāliste. „Man patīk runāt ar cilvēkiem, uzklaut viņu domas, izteikt savu viedokli,” teic skolniece. „Nepatīk sēdēt uz vietas, ilgstoši būt pie datora. Gribas kustēties, iet, meklēt, skatīties.” Ideju par žurnālistiku ieteikusi latviešu valodas skolotāja – šis priekšmets Kristīnei ļoti padēvis.

Ārpus skolas meitene iesaistījusies pašdarbībā – dzied korī *Sonante* un dejo jauniešu kolektīvā *Tikai tā!*, vēl aizraujas ar kulināriju.

PAR MEŽIEM UN MEDICĪNU

Arī Lelde Sileniece dejo *Tikai tā!*, kādreiz pašdarbībā iesaistījusies aktīvāk, bijusi arī jaunsargos. Pēdējā mācību gadā nolēmusi pievērsties mācībām, lai vidusskolu pabeigtu, cik vien labi var. Lelde dzimusi Skrundā un visus 12 gadus te mācījusies. Pirmos gadus gan neatceroties, vairāk prātā palicis 9. klases izlaidums. Trīs gadi pēc tam ātri pagājuši.

Lelde prāto studēt Latvijas Lauksaimniecības universitātes Meža fakultātē. Vienlaikus esot doma par medicīnu, taču biedē tas, ka ārstiem jābūt ilgāk. Neviens no ģimenes nestradā ne vienā, ne otrā profesijā. „Man šķiet, ka Latvijā meži būs vienmēr un vajadzēs speciālistus, kas

tos kopj,” tā meitene. „Tāpat arī medicīnā.” Atšķirībā no Kristīnes, kurai patīk būt lielpilsētā un cilvēkos, Lelde no pārliekas burzmas izvairās. Viņasprāt, Skrunda tāda ziņā ir ideāla – var iziet ārpus mājas sabiedrībā un var arī pabūt klusumā.

DABAS BĒRNI

Audzinātāja piebilst, ka šajā klasē visi esot tādi kā dabas bērni. Viņiem patīk ceļot pa Latviju, iet pārgājienos, vairums pamatskolā darbojušies jaunsargos un dienām pa mežiem dzīvojušies. Rudenī klasei bijusi ekskursija gar Kurzemes piekrasti. Braukuši ar divām mašīnām, jo klase maza un dažiem puīšiem jau ir autovadītāja tiesības. „Brīnišķīgs brauciens, un tādi bijuši vairāki. Vispār jau gribas būt kopā un visvairāk – pie dabas,” visi ir vienprātīgi. Skolotāja piebilst, ka vēl vienu braucienu vajadzētu noorganizēt ap izlaiduma laiku, kamēr ceļi nav šķīrušies.

Daudz ceļots programmā *Erasmus+*, bet tā bijusi citāda pasaules apguve, iespaidu un jaunu draugu iegūšana. „Jā, tā ir papildu slodze, īpaši, ja jāgatavojas vidusskolas eksāmeniem,” secina Kristīne. „Tomēr tā ir patīkama – var redzēt, kā citur dzīvo un mācās, uzlabot valodas zināšanas.”

ČAKLAIS GARIŅŠ

Monta Lēvalde ir īsta skrudniece, dažus klasesbiedrus iepazīsusi jau bērnudārzā. Viņa piekrīt, ka mazotnē visi bijuši draudzīgāki. Bet tas nenozīmē, ka tagad viņi kašķējoties. Vienkārši katrs darot savu. Montai spilgtākie iespaidi ir no pirmā vidusskolas gada, pārejot citā statusā.

Tolaik viņa darbojusies arī skolas līdzpārvaldē, organizējusi un vadījusi pasākumus. Jaunsargos apguvusi militāro programmu, vienīgi saspringtā grafika dēļ līdz eksāmeniem nav tikusi. Montai patīk rokdarbi, padodas zīmēšana. Viņa izveidojusi skolēnu mācību uzņēmumu, kurā tiek apdrukāti krekli, krūzītes u.c. lietas. „Viņa mums tāds čaklais gariņš,” piebilst audzinātāja.

Monta cer studēt budžeta grupā. Esot doma par pasākumu vadību, bet vēl neesot pārliecības, ka tur tiks mācīts tas, ko viņa vēlas. Vēl meitene apguvusi fotografēšanu un datorgrafiku.

KOMPĀNIJAS CILVĒKS

Ingus Knopkens uzaudzis Nīkrāces pagastā, bērnību pavadījis lauku mājās starp Dzeldu un Skrundu, tomēr jūtas kā skrudniece, jo visus 12 gadus mācījies te. Tāpat kā brālis. Tāpēc vecākiem bijis vieglāk vest puikas uz pilsētu nekā uz Nīkrāces pamatskolu. Audzinātāja raksturo Ingu kā kompānijas cilvēku, kurš ir draudzīgs optimists ar ļoti labu humora izjūtu. Arī strādīgs, daudz palīdz tēvam saimniecībā. Ingum patīk eksaktie priekšmeti: matemātika, fizika, ķīmija. Tos Skrundā mācot augstā līmenī, tādēļ pēc 9. klases viņš palicis šeit. Jau tad zinājis, ka studēs, tāpēc profesionālo skolu nav meklējis. Vienubrīd prātā bijusi Rīgas Tehniskā universitāte, bet tad izdomājies, ka labāk būs Jelgavā apgūt lauksaimniecību, inženierzinātņu un autotransportu. Lauksaimnieks gan negribot kļūt – nākotnes profesiju pūsis saskata transporta un elektronikas jomā. Pirmais no klases jau uzreiz pēc pilngadības

nolicis eksāmenus un ieguvis autovadītāja tiesības. Aizraušanos jaunsargos tagad nomainījis ar autosportu.

PUIŠI, KAS IEVED KĀRTĪBU

Līdz vidusskolai klasē valdījis meiteņu pārsvars, tagad ir otrādi – trīs un pieci. Ne meitenes, ne Ingus lielu nozīmi tam nepiedēvē. Bet A.Dēvica atceras gadījumu Kiprā, kur klase viesojusies programmas *Erasmus+* projektā. Kāds turienes skolotājs teicis: „Labi, ka daudz zēnu – tie tavējie vismaz kārtību ieviesa!”

No pārējiem puīšiem *Kurzemniekam* izdevās sazvanīt Endiju Kobzaru. Viņš Skrundā mācījies kopš 2. klases, pēc devītas aizgājis uz Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumu, bet divos gados sapratis, ka tūrisma speciālists tomēr nebūs, un atgriezies 12. klasē. Endijs atzīst, ka profesijas izvēli bieži vien nosaka mācību iestādes piedāvājums. Viņš uz tehnikumu gājis, jo tas atrodas tuvāk mājām Raņķos. Vēl neesot izlēmis, ko darīs pēc izlaiduma – varbūt brauks uz ārzemēm, varbūt apgūs amatu šeit. Pēc tehnikuma viņš atgriezies Skrundā, kaut varējis izvēlēties kādu Kuldīgas vidusskolu, jo Raņķi ir pusceļā starp abām pilsētām. Taču ar šo skolu viņam saistās labas atmiņas.

Vēl šajā klasē mācās Dāvis Lākutis. Skolotāja viņu raksturo kā pieklājīgu un akurātu. Pats sarunā nepiedalījās, jo bijis slims. Savukārt Artūrs Kipsts tobrīd gatavojies autovadītāja eksāmeniem, tāpēc bijis satraukts. Bet ar Matīsu Leju esot tā, ka reizēm nevarot nojaust, kas būs.

Daina Tāfelberga
Agitas Dēvicas arhīva foto

Blakussēdētājs – tava labā roka

Bez autovadītāja iemaņām, satiksmes noteikumu zināšanām, automašīnas stāvokļa, laika apstākļiem un citiem faktoriem satiksmes drošībā svarīgs arī blakussēdētājs. Drošas braukšanas skola (DBS) kopā ar Ergo un SEB līzingu projektā *Blakussēdētāja portrets* noskaidrojusi, ka Latvijā ir četri tipi: rūpīgais, zinošais, plāpīgais un apkārtnes vērotājs.

VISBIEŽĀK – SIEVIETE

Blakussēdētājs var ne tikai pārņemt vadītāja lobsajūtu, bet arī tieši ietekmēt brauciena drošību, piemēram, uzmanot, vai tiek ievēroti visi noteikumi. Tipiskais blakussēdētājs Latvijā ir pilsēniece līdz 40 gadiem. Vairāk nekā puse aptaujāto priekšā sēdošo pasažieru ir arī autovadītāji. Lielākā daļa dod priekšroku sēdvietai blakus vadītājam, un visbiežāk to dara dzīvesbiedrs vai mīļotais cilvēks. Visretāk

cilvēki blakus autovadītājam sēž taksometrā.

„Par drošu braukšanu ir atgādānāts daudz, taču pavisam maz apskatīta vadītāja un pasažiera sadarbība, kas var gan pozitīvi ietekmēt, gan riskus radīt,” saka DBS direktors Jānis Vanks. „Profesionāli autosportisti man piekritīs, ka komandas saspēle ir puse no sasniegumiem.” Tikpat svarīga ir sadarbība uz ceļa ikdienā.

VISU LAIKU PIEPALĪDZ

Projekta nolūks ir uzsvērt to, ka arī blakussēdētājs ir satiksmē līdzatbildīgs. Lai gan auto vada otrs cilvēks, pasažieris gan tiešā, gan pārnestā veidā ir vadītāja labā roka: atgādina ievērot atļauto ātrumu, pamana garām pazibējušās ceļazīmes, brauciena laikā atbild uz ziņām autovadītāja telefonā, noslauka aizsvīdušo loga stiklu un galu galā iedod braucējam padzerties.

Četri tipiski portreti

RŪPĪGIE

Septiņos no desmit gadījumiem līdzās apsēdīsies tāds cilvēks, kuram rūp autovadītāja ērtības braucienā. Viņš gādās, lai vadītājs vienmēr būtu paēdis, nejestu slāpes un pie stūres neiemigtu. Tomēr ceturtdaļai braucēju ēdiena vai dzēriena piedāvājumi šķiet traucējoši. Rūpīgie blakussēdētāji vislabāk pielāgojas šoferā garastāvoklim – ja vajag, tie var uzturēt sarunu vai arī klusēt. Teju trim ceturtdaļām šī tipa cilvēku raksturīgs tas, ka viņi pieskata jaunākos līdzbraucējus, lai tie vadītāju netraucē.

Zinošie blakussēdētāji visbiežāk autovadītājiem norāda uz iespējamajiem satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

Blakussēdētāja portretu pētījumā palīdzējuši izprast 752 Latvijas iedzīvotāji no 18 līdz 75 gadiem.

tina, savukārt 30% autovadītāju aizrādījumus par noteikumu pārkāpumiem uztver pielaidīgāk.

KLUSĒTĀJI

Klusēšana visbiežāk raksturīga tiem, kuri paši nav autovadītāji, un tādi ir 57%. Ainavu vēroša-

na ir viņu mīļākā nodarbe – teju deviņi no desmit to min kā laika kavēšanas veidu. Tikai 7% autovadītāju pret ceļa pavadīšanu klusumā ir iebildumi. Tiesa, šofera lobsajūtas vārdā vairāk nekā puse klusētāju ir gatava arī sākt sarunu, taču retāk nekā citi aizrādīs par braukšanas stilu. Šie cilvēki uz pārējo fona izceļas ar to, ka laiku automašīnā biežāk izmanto iekavētiem darbiem, lasīšanai vai arī miegam.

RUNĀTĪGIE

Plāpīgie sastopami visretāk – nedaudz vairāk par trešdaļu no aptaujātajiem. Taču tieši runātīgie vislabāk iekārtojas blakus šoferim – tā mēdz darīt septiņi no desmit. Sarunas uzturēšanu 88% min kā sev raksturīgu. Taču šim tipam jāuzmanās, lai runāt-kāre nenovērs šofera uzmanību no ceļa – piektdaļa vadītāju norāda, ka pārāk liela plāpāšana braucienā apgrūtina. Plāpīgie arī iecienījuši garas telefonsarunas un iesaista braucējus dažādās spēlēs. Tāpat viņi visbiežāk gādā par muzikālo fonu, mēdz uzdziedāt arī paši.

Kāds pasažieris automašīnā jūs esat?

Vineta Candere, bezdarbiece:

– Man patīk autovadītāju pamācīt, piemēram, lai brauc lēnāk, ievēro noteikumus. Bijuši pat gadījumi, kad pasaku: „Apstājies, pietiek!” Pati neesmu autovadītāja. Visbiežāk izvēlos sēdēt blakus, jo tad vislabāk var redzēt, kas apkārt notiek. Brauciena laikā man patīk skatīties pa logu un vērot dabu.

Sanita Strautmane, māmiņa:

– Man noteikti patīk šoferi pamācīt. Visvairāk nepatīk, ja viņš pārsniedz ātrumu. Pati vēl autovadītājas apliecību neesmu ieguvusi, bet mani noteikti visvairāk kaitinātu tas, ka priekšā kāds brauktu lēni, nevis blakussēdētājs.

Dailis Grunte, pensionārs:

– Automašīnā grūtāk dzirdēt, man patīk sarunāties aci pret aci, tāpēc es lieki nerunāju. Esmu bijušais šoferis. Mani kaitina nežēlīgais ātrums uz ceļa. Daudzi tikko ieguvuši autovadītāja tiesības, bet spiež gāzi grīdā!

Iveta Kēniņa, bioloģiskā zeminiece:

– Esmu autovadītāja, un visvairāk nepatīk, ja blakussēdētājs visu laiku kaut ko grib rādīt – tas novērš uzmanību. Bet mani ļoti reti kaut kas traucē vai kaitina. Visbiežāk pati sēžu blakus vadītājam, ar kuru ikdienā neiznāk aprunāties, tāpēc, ja jābrauc garš ceļš, var kārtīgi izrunāties.

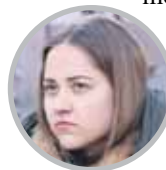
Rītvards Grenbergs, students:

– Es labāk izvēlos sēdēt pie stūres, bet, kad esmu pasažieris, sēžu blakus šoferim. Man patīk runāt, un domāju, ka autovadītāju tas traucē, jo novērš uzmanību no ceļa. Arī man pie stūres bieži vien tas nepatīk. Nepatīk arī tas, ka māca braukt.

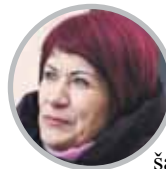
Ance Pščenko, skolniece:

– Es necenšos ar šoferi runāt, lai netraucētu skatīties uz ceļa. Mēdzu skatīties līdzī, lai viņš nepārkāpj noteikumus. Pašai vienmēr gribas sēdēt blakus, bet biežāk iznāk sēdēt aizmugurē. Esmu ievērojusi, ka aizmugurē aizmirstu piesprādzēties, bet priekšā vienmēr piesprādzējos.

Marta Aleksa Sproģe, dziedātāja:

– Mašīnā bieži vien dziedu. Varbūt šoferim tas traucē, ka visu laiku kaut ko dungoju. Pati vēl neesmu autovadītāja, oficiāli drīkstu stūrēt tikai motorollerī.

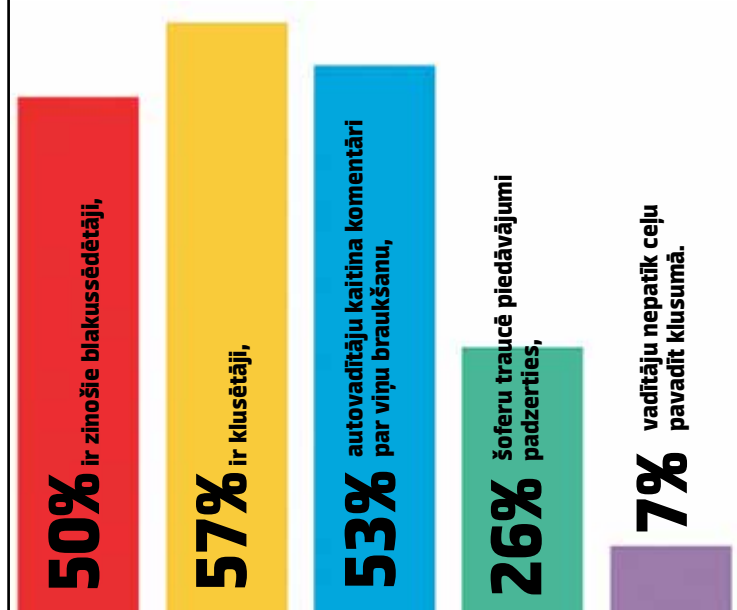

Vija Matisona, kuldīdzniece:

– Man patīk vērot dabu, klausīties mūziku un arī daudz runāt. Es neesmu klusētāja. Man kā autovadītājai ļoti nepatīk, ja pasažieri klusē. Par sliktu braukšanu man nekad nav aizrādīts. Es uzņemu arī stopētājus, lai nav garlaicīgi. Kas zina – varbūt kādreiz pašai vajadzēs, lai kāds kaut kur aizved.

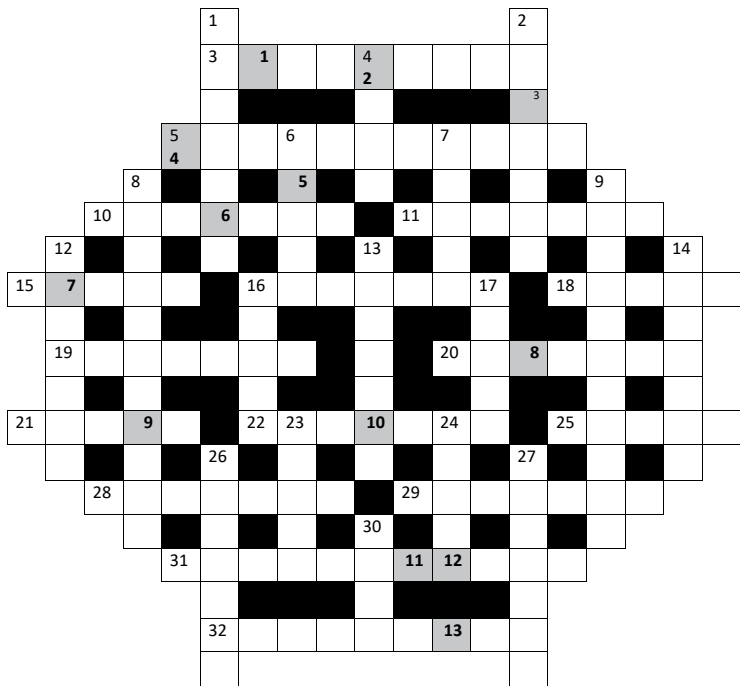
Lāsma Reimane, Roberta Prauliņa un autores foto

NO PĒTĪJUMĀ APTAUJĀTĀJIEM:

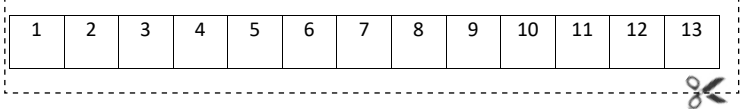

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi **Sandra Vilsons**.

Risinājumu gaidām līdz 17. maijam.

Horizontāli: 3. Pastaigai paredzēts ceļš ar dekoratīviem stādījumiem. 5. Jūras zivis, kas var dot elektrisku triecienu. 10. No brieža ādas izgatavoti mīksti zābaki ar spalvu uz ārpusi. 11. Neliela dekoratīva celtnē vai tās detaļā, ko veido divas kolonnas, kas balsta frontonu. 15. Patoloģisks dobums orgānos vai audos. 16. Spēcīgas. 18. Mācēt. 19. Aizrauties, iejūsmināties. 20. Sena pilsēta Kurzemes ziemeļu daļā, Ventspils novadā. 21. Vīrieša vārds janvārī. 22. Psihisks stāvoklis, kam raksturīgs gribas, rosmes, interešu trūkums; vienaldzība. 25. Donas, šķēles. 28. Stingri noteiktas uzvedības un izturēšanās normas. 29. Uz vienas papīra lapas iespiests izdevums. 31. Senās Romas arhitektūrā – celtnē izrādēm zem klajas debess. 32. Debess ziemeļu puslodes zvaigznājs.

Vertikāli: 1. Pārāk droša, pašapzinīga izturēšanās, nostāja. 2. Skrimšļa plātnīte ceļa locītavā. 4. Tūristu iecienīta pilsēta Spānijā. 6. Atteikties no kārtējās kāršu izspēles vai izstāties no spēles. 7. Vēdismā – pērkonā, negaisa un vētras dievs. 8. Papildinājums uzrakstītai un parakstītai vēstulei. 9. Kāda koka pūšaminstrumenta mūzikas. 12. Mārsils. 13. Īsu distanču skrējienis. 14. Pelēkzaļi ķērpji ar smalkiem, vienlaikus ķeburainiem matiņiem. 16. Apdzīvota vieta Gaviezes pagastā. 17. Vienkāršs mehānisms – ciets ķermenis, kas var pagriezties ap kādu savu punktu (piem., pie atbalsta) un ir noderīgs spēka pārveidošanai. 23. Mugurkaulnieku klase. 24. Just, manīt. 26. Asas, cietas, šķautņainas atlūzas. 27. Spraugas, šķirbas. 30. Nullacis, nulle.

Pareizā atbilde: NOKTRIRNE

(neliels sapņaini grūtsirdīgs, parasti instrumentāls skaņdarbs).

Atbildes

Horizontāli: 3. Aurora. 6. Afiša. 8. Užava. 10. Bilst. 11. Ūdele. 12. Piltuve. 14. Ezers. 16. Ātes. 17. Gaiss. 20. Mētelis. 21. Krelles. 23. Biste. 25. Acot. 26. Āpsis. 30. Kartons. 32. Plāns. 33. Ļumēt. 34. Iemīt. 35. Elite. 36. Oskars. **Vertikāli:** 1. Krusa. 2. Vinda. 3. Avieta. 4. Aulis. 5. Kantāte. 7. Aploks. 9. Atvasara. 19. Priede. 15. Zvērs. 17. Galops. 18. Ineši. 19. Himalaji. 22. Kostīms. 24. Idille. 27. Sivēns. 28. Aneto. 29. Ansis. 31. Putas.

Pareizi atbildējuši: Vīzma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga, Dace Gulbe, Skrudas pasta nodalījuma kolektīvs.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam*, *Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē! Balvā vērtīga dāvana.

BIBLIOTĒKĀ

Labie un nelabie trauki

Kuldīgas bibliotēkā pieejams Rutas Darbiņas izdevums *Trauki mūsu mājā: labie un (ne)labie*.

Mēs arvien vairāk apzināmies, cik labvēlīgs organismam būs apēstais kumoss, bet retais ir pievērsis uzmanību traukiem – nereti tie veidoti no materiāla, kas izdala ārkārtīgi toksiskas vielas. Jāpatur prātā tas, ka kaitīgie savienojumi nonāk mūsu organismā arī no traukiem, kuros gatavojam un uzglabājam izejvielas vai sarūpētos našķus. Šis izdevums būs īpaši svarīgs tiem, kas gatavo bērniem.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

112. kārta

Itāļu mākslinieks, kurš dzimis Florencē 1445. gadā, agrīnās renesanses gleznotājs. Viņa daiļrade bija viena no raksturīgākajām šim laikmetam. Kļuvis par mācekli jau 14 gados – daudz agrāk nekā liela daļa citu mākslinieku tolaik. Darbos nekonzentrējās uz gaismu un apjomu, viņam bija svarīgas tēlu līnijas, to ritmi.

Atbildes gaidām līdz **17. maija 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga dāvana.

111. kārtas atbilde: Ticiāns. *Asunta jeb Marijas debesbraukšana* (1518).

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Gunta Flesnere.

DABAI LABVĒLĪGI

Vispirms analizēt ieradumus

Kā samazināt pašu radīto atkritumu daudzumu?

Laura Arnicāne, filozofijas *Zero Waste* (nulle atkritumu) piekritēja no Rīgas

Četri soļi, kā atkritumus mazināt

- Atsācieties no nevajadzīgām mantām.
- Samazināt lietu patēriņu.
- Izmantot tās atkārtoti.
- Šķirot atkritumus.

KATRS GURĶIS SAVĀ MAISIŅĀ

Dzīvojot pēc filozofijas *Zerro Waste*, saprotam, ka ietaupām ļoti daudz naudas, ja nepērkam to, bez kā varam iztikt. Rodas iespēja ievērot principu *Kvalitāte pāri kvantitātei* un iegādāties labas lietas, kas kalpos ilgāk. Varam nepirkt katru sezonu jaunu plastmasas kaplīti, bet nopirkt dārgāku, izturīgāku, no metāla, kas kalpos varbūt visu mūžu. Tā samazinām pieprasījumu pēc plastmasas kaplīšiem, jo pieprasījums pasaulē nešaubīgi nosaka piedāvājumu. Jo mazāk cilvēki iegādāsies īsu brīdi kalpojošas lietas, jo mazāk tās tiks ražotas. Plastmasas maisiņiem, kurus dod par velti, izmantošanas mūžs ir 15 minūtes: veikalā vienā ieliekam greipfrūtu, otrajā – jau plēvē ietītu gurķi, trešajā – vienu tomātu, aiznesam mājās un maisiņus izmetam. Der padomāt, vai mēs tos ņemtu, ja par tiem būtu jāmaksā.

Nekas pasaulē nenotiek par velti. Lai maisiņu sarāzotu, ir sūknēta nafta, rūpnīcās strādājuši cilvēki, pārdevējas to nolikušas plauktā – ieguldīts ļoti daudz enerģijas. Bieži no konferencēm atnesam pildspalvas un bločiņus, ko pēc tam izmetam ārā. Tas viss vairo atkritumus.

MAZĀK, BET LABĀK

Ja par to padomājam, tad situācijās, kurās iepriekš kaut ko nevajadzīgu atnesām uz mājām, tagad esam gatavi atteikties un spert pirmo soli atkritumu samazināšanā – atteikties no nevajadzīgā – un otro soli – samazināt patēriņu. Mēs nevaram atteikties no elektrības, šampūna un citām lietām, bet varam būtiski samazināt patēriņu. Varam izvērtēt, vai mums vajadzīgi suvenīri, daudz apģērba, četri ķermeņa krēmi u.tml. Varbūt pietiek, ja šo mantu ir mazāk, bet tās ir labas. Cilvēki, kuri tic lietu enerģijai, atbrīvojam māju no liekajām, noteikti jutīs, ka dzīvot kļūvis vieglāk.

Atkārtota lietu izmantošana nozīmē to, ka bieži kaut ko varam aizņemt, piemēram, darba instrumentus, balles kleitu. Ja dzīvojam radoši un vadāmies pēc *Zerro Waste* principiem, tad atkritumi, kas jāšķiro, samazinās būtiski.

Aiznesot savu maisiņu uz atkritumu tvertni pagalmā, bieži vien neaizdomājamies, kas ar tiem notiek. Taču jāpziņā, ka tie nekur nepazūd. Konteineros nonāk daudz tādu lietu, kuras nevienam nav bijušas īsti vajadzīgas, bet kuras šā vai tā mūsu neapdomības dēļ papildinājušas atkritumu krājumus un pēc gadiem problēmas radīs ne tikai mums, bet arī mūsu nākamajām paaudzēm.

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

Alīses Grinbergas atmiņas

Par F. Deglava pirmajam revolucionārajam gaitām stāsta skolas biedrene Alīse Grinberga: „1911. vai 1912. gadā Nīkrāce ciema Bišu gravā piedalījās nelegālajās sanāksmēs, kurās viens no vadītājiem bija Fricis Deglavs. Mūsu uzdevums bija kaisīt proklamācijas, iepazīties arī ar Kārļa Marksa un Fridriha Engelsa darbiem. 1910. gada 9. janvārī uzvilcām sarkano karogu Lēģnieku mežā. Aizliegto literatūru dabūjām no vadītājiem, kuriem bija sakari ar Rīgu.”

ĀDAMS GRŪBERS

Viens no Nīkrāces divklasīgās ministrijas skolas audzēkņiem, vēlāk arī skolotājs Ādams Grūbers (Grēbers) dzimis 1882. gada 28. februārī Embūtes Bakūzes Bērziņos. Mācījies Bakūzes pagasta skolā, pēc tam Nīkrāces ministrijas skolā, Kuldīgas Baltijas skolotāju seminārā (1904.–1909. g.).

Nīkrāces skolā viņš bija pedagogs no 1913. līdz 1914. gadam, tad mobilizēts, atgriezies 1919. gadā. Piedalījies sabiedriskajā darbā, darbojies kultūras un skolotāju organizācijās. Rakstījis laikrakstos un pedagogiskos žurnālos. Ģeogrāfiski apraksti ievietoti Tomasu *Latvijas ģeogrāfijas hrestomātijā*.

Ā. Grūbers Nīkrācē dibinājis pirmo stīgu orķestri. Barons Mantefels *parūpējies* par to, lai viņu paņem armijā – tajā laikā skolotājiem parasti nebija armijā jākalpo. Kara laikā Grūbers bija virsnieks, pēc kara atkal strādājis Nīkrāces skolā par skolotāju.

KRIŠS GRŪBERS

Ā. Grūbera brālis Krišs dzimis 1889. gada 26. novembrī. Pēc Nīkrāces ministrijas skolas beigšanas aizbraucis uz Pleskavu, kur iestājies lauksaimniecības vidusskolā – Krestos. To beidzis 1909. gadā kā viens no sekmīgākajiem un par to saņēmis Krievijas valdības komandējumu uz Dāniju, kur studē-

jis Karaliskajā lauksaimniecības institūtā. Mācības pārtraucis Pirmās pasaules karš. Kā brīvprātīgais viņš iestājies Krievijas armijā, beidzis Maskavas karaskolu un cīnījies pret vāciešiem un austriešiem, par to apbalvots ar vairākiem krievu ordeniem.

Nodibinoties latviešu strēlnieku pulkiem, cīnījies tajos līdz Krievijas revolūcijai. Pēc tam brīvprātīgi iestājies jaundibinātās Latvijas armijā un kā virsleitnants piedalījies atbrīvošanas cīņās. 1919. gadā piekomandēts Iekšlietu ministrijai kā sevišķu uzdevumu ierēdnis un no tā laika palicis uzticīgs dienestam Iekšlietu ministrijā.

No 1934. gada augusta K. Grūbers uzņēmas Talsu un apriņķa policijas vadību. Sabiedrības un padoto atzinību un cieņu iemantojis kā noteikts un nenogurstošs cilvēks. Arī sabiedriskajam darbam viņš veltījis lielu uzmanību. Par nopelniem K. Grūbers apbalvots ar Trīs Zvaigžņu ordeņa un Viestura or-

deņa 4. ķiru un Aizsargu nopelnu krustu.

JĀNIS ROZENBAHS

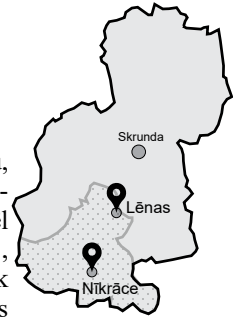
Ap šo laiku Nīkrāces skolā mācās vēlākais Jelgavas akadēmijas Zootehnikas fakultātes docents Jānis Rozenbahs. Viņš dzimis 1892. gada 22. novembrī zemnieku ģimenē, skolas gaitas sācis Nīkrāces ministrijas skolā. Pēc tās strādājis tēva mājās, līdz iesaukts cariskajā armijā. Viņš nokļuvis frontē 1. Daugavgrīvas latviešu bataljonā. Strēlnieku vidē izveidojušies viņa revolucionārie uzskati.

Pēc ievainojuma J. Rozenbahs demobilizēts, atgriezies dzimtajā pagastā. 1918. gada pavasarī viņš sācis aktīvu darbību vietējā partijas šūniņā, uzņemts partijā. Gada otrajā pusē piedalījies pirmās strādnieku un zemnieku padomes organizēšanā Nīkrāces pagastā, ievēlēts par tās sekretāru.

Kad 1919. gada sākumā partijas atklātā darbība pagastā izbeidzās, J. Rozenbahs pārgājis uz to Lat-

Dzintra Liekmane

(Topošās grāmatas fragmenti. Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

vijas daļu, kur padomju vara vēl pastāvēja, bet vēlāk evakuējies uz Krieviju. Maskavā mācījies strādnieku fakultātē, tad Timiriāzeva lauksaimniecības akadēmijā un Vissavienības putnkopības zinātniskās pētniecības institūta aspirantūrā. Līdz 1944. gada rudenim J. Rozenbahs strādājis gan par zootehniku, gan pedagogu.

Jelgavas akadēmijā J. Rozenbahs ieradies 1945. gadā. Līdztekus pasniedzēja darbam no 1947. līdz 1951. gadam viņš pildījis arī neklātienē nodaļas prorektora pienākumus. J. Rozenbaha zinātniskais darbs saistīts ar pilnvērtīgas putnu ēdināšanas problēmām. Tam veltīta arī kandidāta disertācija. Viņš sarakstījis vairākas mācību grāmatas, publicējis vairākus desmitus zinātnisku un populārzinātnisku rakstu par putnkopību.

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

„Tas bija ļoti patīkams laiks”

Vārmeniekam Gatim Blumbergam, tagad autobusa šoferim, vēl aizvien ir profesionāla interese par maizi – tirdziņos viņš allaž vispirms meklē to.

Šajos kubulos rūgst Vārmes maizīte, un par tās kvalitāti gādā Gatis Blumbergs.

„Bija interesanti un jautri, jo mums bija jauniešu kolektīvs,” tā laiku Vārmes maizes ceptuvē Zelta kliņģeris atceras Gatis.

1997. gada pavasarī *Kurzemnieka* rakstā par Vārmes maizes ceptuvi *Zelta kliņģeris* attēlā pie lieliem mīklas kubuliem liknā jauns puisis – Gatis Blumbergs.

„Nu jau vairāk nekā 15 gadus esmu autobusa vadītājs,” viņš saka, bet to laiku, kad strādājis *Zelta kliņģerī*, atceras ar prieku. „Bijām ap 30 cilvēku kolektīvs, visi jauni, darbs ļoti patika.”

NO FASĒTĀJĀ LĪDZ MĪCĪTĀJAM

„Biju jauns puika, tikko atgriezies no dienesta – pirmais iesaukums Latvijas jaunizveidotajā armijā. Mēs, Kuldīgas puikas, dibinājām mobilo strēlnieku bataljonu Alūksnē.

Atnācu no armijas, vajadzēja kaut ko darīt. Satiku ceptuves īpašnieku Daini Āboliņu, viņš aicināja pie sevis. Sāku no paša sākuma – no maizes fasētāja amata, tad malu miltus, tad formēju,

mīcīju un kļuva par zelli. Vecais meistars Alberts Blumbergs visu uzraudzīja. Dainis mūs veda uz Amatniecības kameru Rīgā, kur saņēmām zeļļa diplomu. Līdz meistaram gan neuzdienējos.

Darbinieku bija ap 30 – trīs maiņas, katrā pa desmit cilvēkiem, visi jaunieši. Patīkams laiks: darbs interesants, ātri var redzēt rezultātu. Fiziski smags gan. Mīklu mīcīja iekārta, bet plaucēšana un raudzēšana notika ar rokām. Katra maiņa pati sev iejauca plaucējumu, katrai bija savs mīcītājs, kurš atbildēja par maizes kvalitāti. Meistars Alberts skatījās līdz, garšoja. Kvalitāte bija atkarīga no ūdens temperatūras, lipekļa satura graudos un citiem faktoriem. Mīcītājam tas viss jāzina.”

Kad tirgū pieauga konkurence, noiets vairs nebija tik labs, jo *Zelta kliņģera* maize bija ne tikai augstvērtīga, bet arī padārga. Maiznīcu uzturēt kļuva neizdevīgi.

Gatim par maizi vēl aizvien esot profesionāla interese: „Tirdziņos vispirms meklēju to – mani interesē smarža, garša, izskats. Man garšo rupjmaize un saldskābmaize.”

VISI CEĻI ZINĀMI

Kad *Zelta kliņģeris* likvidēts, daudzi atraduši darbu *Lāču* ceptuvē, bet Gatis izvēlējis citu ceļu: „Grūti laiki. Mums ar sievastēvu Aivaru Vīķi bija lieli plāni par savu biznesu. Viņš bija autobusa šoferis jau kopš kolhoza laikiem. Arī mani un otru znotu izmācīja šajā amatā. Mums bija transporta uzņēmums, maršrutīnš Kuldīga–Vārme, gribējām paplašināties, piedāvāt autobusus ekskursijām, bet neiznāca. Sievastēvs aizgāja viņšaulē, es vēl pāris gadu pabraucu.

Tad mani uzaicināja uzņēmums *Mobile A*. Pa ziemu braucu ar maršrutu autobusiņiem, pa vasaru vedu ekskursijās. No Skandinā-

vijas līdz Itālijas zābakam viss izbraukāts. Pirms astoņiem gadiem aizgājām uz *Nordeku*.” Arī tagadējais darbs Gatim patīk: „Ir interesanti strādāt ar cilvēkiem – katru dienu kas cits. Iekāpj kāds skābs ģimītis, pasmaidī, piemiedz ar aci, viņš uzsmaida pretī.”

Ar dzīvesbiedri Baibu abi saskatījušies ceptuves laikus, kur arī viņa strādājusi. Tagad Baiba ir friziere. Abiem ir trīs bērni. Vecākais dēls Mārtiņš, kuram 20 gadu, beidzis Murjāņu sporta ģimnāziju, turpina sportot un strādā Jūrmalā glābšanas dienestā. Vidējais dēls Madars iet 3. klasē, bet Lienīte nākamgad sāks skolas gaitas.

Brīvajā laikā Gatim patīk darboties pa māju, kur darāmā nekad nepietrūkst. Lielas saimniecības gan neesot – tikai vistas un truši.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Apkārtnes dzīve

Pastāvot aukstam laikam, lauksaimniecības stāvoklis patlaban ļoti grūts. Trūkst lielai daļai lopturu lopbarības, tāpat trūkst zirgiem siena un auzu. Jau apmēram divas nedēļas atpakaļ viens otrs lopturis laida lopus ganībās galīgi pelēkās bez zāles. Uzsniegot sniegam, kurš pastāvēja trīs dienas, bij redzamas vēl sliktākas ainas.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Greizsirdības dēļ nolecis no tilta

Skrundā, no rīta atgriežoties no izrīkojuma, jauneklis B. ieraudzījis savu iecerēto, pastaigājoties pa Ventas krastu ar citu jaunekli. B. pārņēmusi greizsirdība un, uzejot uz dzelzceļa tilta, tas pārkāpis margas un ielēcis Ventā. Nokļūstot vēsā ūdenī, reibums pārgājis, un tas sācis saukt pēc palīdzības. Pēc kāda laika viņu izglābuši garāmgājēji. Lēciens beidzies ar drusku izpeldēšanos un drusciņ izbailēm.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Padomju valsts gādība

Kuldīgas apriņķa izpildu komiteja, izskatot 15 daudz bērnu un vientuļo māšu valsts pabalstu pieprasījumus, nolēmusi izmaksāt valsts pabalstu bērnu uzturēšanai un audzināšanai kopsummā par 16 000 rubļiem. Pilsonei Līzei Svilpei Īvandes pagastā par vienpadsmito bērnu nolēma piešķirt 5000 rubļu. Bez šī pabalsta māte par bērniem jau saņēmusi pabalstu 12 668 rubļu apmērā.

ORIENTĒŠANĀS

Takai lauri Daugavas kausā

Ar orientēšanās kluba Ogrē rīkoto Daugavas kausu atklāta Latvijas stafetu kausa izcīņa, kurā labi rezultāti arī kuldīdzniekiem no kluba Taka.

Pagājušā gada valsts čempiones un Latvijas kausa ieguvējas S146 grupā Odeta Turka, Skaidrīte Otaņķe un Līga Virbule sezonu sāka ar uzvaru, lai gan sākumā bija iedzinējas – pat vairāk nekā desmit minūtes aiz līderēm. Taču Līgas pārliecinošais sniegums trešajā posmā un pretinieču kļūdas nodrošināja brīnumainu uzvaru ar trīssarpus minūšu pārsvaru pār rīdzinieciem no kluba Ozons. Pirmā posma dalībniece O.Turka atzina: „Ko tādu var tikai Līga! Un tikai tad, ja līderkomanda vēl nav sasniegusi skatītāju punktu distances vidusdaļā.”

Spraigas cīņas bija arī citās grupās. Spēcīgākajā sieviešu grupā 5. un 6. vietas ieguvējas kļuva zināmas vien finiša spurtā, kur Mārīte Turka diemžēl piekāpās vienai no ātrākajām sportistēm un finiša speciālistei, cēsnieci Martai Jansonai. Tā mūsu komanda ar Zani Grīnbergu, Aneti Midrijāni un M.Turku noslēdza sešinieku. Meitenes visā stafetē izcēlās ar

Daugavas kausa izcīņā Ogrē orientēšanās sezonu ar uzvaru sāk Kuldīgas kluba Taka pārstāves Skaidrīte Otaņķe, Odeta Turka un Līga Virbule.

apbrīnojamu stabilitāti – rezultāti posmos vien piecu sekunžu intervālā.

Startēja arī vīru komanda (Kris-taps Bērziņš, Ingus Pētersons

un Artis Lādēns), kas izcīnīja 14. vietu.

**Janeta Turka
Kristapa Bērziņa
arhīva foto**

KALENDĀRS

- *16.V 10.00 Ēdoles pamatskolā – Kuldīgas novada atklātās jauno VIEGLATLĒTU sacensības.
- *16.V 12.00 klubā Poligons (Virvas ielā 15) – Kuldīgas novada sporta skolas atklātais čempionāts ŠAHĀ.
- *17.V 16.00 Aizputē – ORIENTĒŠANĀS seriāla Taciņas 7. kāрта.
- *17.V 17.30 Krauļu priedēs – SKRIEŠANAS seriāla Kuldīgas aplī 3. kāрта.
- *19.V 11.00 A.Grundmaņa stadionā – Kurzemes jaunatnes čempionāta spēles FUTBOLĀ U-11 grupai.
- *20.V 10.00 sporta namā (Virvas ielā 13) – Kuldīgas nedzirdīgo baidrības BASKETBOLA turnīrs.
- *21.V 11.00 A.Grundmaņa stadionā – Kurzemes tūre FUTBOLĀ U-9 grupai.

VID INFORMĒ

Ja bērns vasarā strādā

Par bērnu līdz 19 gadiem, kurš mācās, bet vasaras brīvlaikā strādā algotu darbu, vienam no vecākiem ir tiesības šajā laikā saglabāt nodokļa atvieglojumu. Ja bērns strādā mikrouzņēmumā, šāds atvieglojums nepienākas.

Vispārējā nodokļu maksāšanas režīmā, bērnam strādājot, vienam

Ienākumi jādeklarē

Saimnieciskās darbības veicējiem un citiem ar nodokļiem neapliktus ienākumus guvušajiem līdz 1. jūnijam Valsts ieņēmumu dienestā (VID) jāiesniedz ienākumu deklarācija par 2016. gadu.

Par savlaicīgu nedeklarēšanu var saukt pie administratīvās atbildības.

Bez saimnieciskās darbības veicējiem, piemēram, individuālā uzņēmumā, zemnieku saimniecību īpašniekiem un vai īpašuma izīrētājiem un iznomātājiem, deklarācija jāiesniedz arī tiem, kuri ienākumus guvuši ārvalstīs,

no vecākiem saglabājas atvieglojums par personu apgādībā – 175 eiro mēnesī, un bērnam darbā vasarā kā neapliktamais minimums tiek noteikti 60 eiro mēnesī. Ja bērns strādā pie mikrouzņēmuma nodokļa maksātāja, tad no viņa ienākuma darba devējs neietur sociālās iemaksas un iedzīvotāju ienākuma nodokli, tādēļ bērns nevar atrasties vecāku apgādībā

ja vien tie nav algota darba ienākumi kādā Eiropas Savienības valstī. Ja ārzemēs gūti citi ienākumi, piemēram, no saimnieciskās darbības, dividendēm, īpašuma pārdošanas u.c., tie jādeklarē.

Deklarācija iesniedzama arī tad, ja kopējie pērn gūtie un ar nodokli neapliktamie ienākumi pārsniedz 4000 eiro, piemēram, pārdodot personisku mantu.

Arī fiziskai personai par dāvinājumu no cilvēkiem, ar kuriem nesaista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei (māte, tēvs, brālis, māsa, vecmāmiņa un vectētiņš), ja summa pārsniedz 1425 eiro, jāpilda deklarācija un

un viņu ienākumiem nevar noteikt atvieglojumu.

Ja skolēns vasarā saņem sezonas laukstrādnieku ienākumus, kam ir 15% nodokļa likme, bet ne mazāka kā 70 centu katrā darba dienā, tad tiesības uz atvieglojumu par apgādībā esošu bērnu vecāki saglabā arī vasarā.

Jolanta Hercenberga

nodoklis jāsamaksā par to daļu, kas pārsniedz 1425 eiro gadā no viena dāvinātāja.

Ienākumi no dividendēm, augoša meža vai kokmateriālu pārdošanas tiek aplikti ar 10% nodokli, un arī par šādiem darījumiem jāiesniedz deklarācija, ja nodoklis nav jau ieturēts izmaksas vietā.

Fiziskajām personām, kuras veic saimniecisko darbību un ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji, deklarācija obligāti jāiesniedz elektroniski, pārējie vēl var iesniegt arī papīra formā.

Jolanta Hercenberga

VIEGLATLĒTIKA

Šķēpu 258,47 metru lidojums

Trīs bronzas medaļas Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi ieguvuši Tālivalža Krūmiņa balvu izcīņās 20. jubilejas sacensībās šķēpa mešanā Tukumā.

U-14 grupā (2004.–2005.) Ģirtam Lindenblatam 3. vieta (30,33 m), Mārcim Ziņģim ceturta (30,02 m), U-16 grupā (2002.–2003.) Ādams Ķesteris bija sestais (33,32 m), U-18 grupā (2000.–2001.) bronzas medaļu ieguva gan Kristiāns Skuruls (57,56 m), gan Monta Jankovska (40,26 m), Annijai Paulai Ansonai 4. vieta (39,50 m), Kintijai Jēkabsonai septītā (27,48 m).

Kurš ātrāks stafetē

Tradicionāli maija sākumā Pilsētas estrādē norit olimpisko stafetu skrējieni skolēniem, kurus rīko Kuldīgas novada sporta skola. Skolēni sacentās piecās vecuma grupās.

2007.–2008. g. dzim. 1. Kuldīgas Alternatīvā sākumskola (8:20,8; Kristiāns Viliņš, Endijs Vilde, Aleksis Prūsis, Nils Namejs Krēts, Nora Skore, Anna Miķelsone, Alise Kazakova, Alise Robežniece), 2. KCV (8:31,1), 3. Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskola (9:12,0).

2005.–2006. g. dzim. 1. KCV (7:28,1; Dana Avdjukeviča, Deila Cēberga, Janita Antipina, Kristīne Dubure, Aleksis Gailītis, Rainers Freibergs, Ģirts Lindenblats, Rihards Ponomarjovs), 2. Kuldīgas Alternatīvā sākumskola (7:36,5), 3. KMZV (8:26,9).

2003.–2004. g. dzim. 1. KCV (7:11,2; Nika Vītola, Agate Stucere, Marta Fogeļe, Annija Ieva Doniņa, Jānis Lancmanis, Ādams Ķesteris, Niks Maulis, Lauris Grīniņš), 2. Z.A.Meierovica Kabiles pamatskola (7:23,5), 3. Kuldīgas Alternatīvā sākumskola (7:44,9).

2001.–2002. g. dzim. 1. KCV (6:40,9; Marta Olštreina, Amanda Jansone, Ance Fogeļe, Unda Ulla Vītola, Kristiāns Skuruls, Aleksis Melņiks, Roberts Norvaišs, Guntis Gross), 2. Z.A.Meierovica Kabiles pamatskola (7:09,0).

1998.–2000. g. dzim. 1. KCV (6:35,4; Liene Daškeviča, Alise Reimane, Monta Umbraška, Anete Bulava, Linards Vimbsons, Rūdolfs Ķīvītis, Henrihs Bušmanis, Mareks Nikiforovs).

Maija sniegs netraucē gūt medaļas

Kuldīgas novada sporta skolas vieglatlētiem labi veicies „Sportland” kausa otrajā posmā, kas 10. maijā Saldū notika īsti ziemotos laika apstākļos.

U-16 grupā augstlēcšanā uzvarēja Krista Brasla (1,58 m), Kristīnei Grīnbergai 2. vieta 400 m (1:01,28), Paulam Purviņam 2. vieta augstlēcšanā (1,60 m) un 3. – šķēpa mešanā (30,50 m), Samanta Santa Gruntīna bija ceturta 300 m/b (53,04) un sestā 100 m/b (17,38). Sievietēm 400 m/b 5. vietā Ērika Jēkabsona (1:16,58), 6. – Ieva Lizete Rožkalna (1:20,53).

Inta Jansone

VESELĪBAI

Mobilā lietotne pret ādas vēzi

Pārbaudīt dzimumzīmi, rezultātu saņemt trīs dienās, lai laikus novērstu melanomu, – to tagad var izdarīt ar bezmaksas mobilo lietotni *We care, Be aware (Mums rūp, uzmanies!)*.

To izstrādājis Starptautiskais Viroterapijas centrs, un kopš 10. maija tā bez maksas pieejama mobilo lietotņu vietnēs *Apple AppStore* un *Google Play*. Ievadītie personas dati ir konfidenciali, un tos var izmantot tikai pats ziņu norādītājs. Šī pakalpojuma nolūks ir diagnosticēt ādas vēzi vēl agrīnā stadijā un izmeklējumus padarīt pieejamākus, īpaši tiem, kuri kādu iemeslu dēļ nevar tikt pie ārsta.

Vairākus gadus ādas vēzis ir pirmajā vietā starp visiem onkoloģijas saslimšanas veidiem. Īpaši slikti rādītāji ir iedzīvotāju mirstības ziņā – 2015. gadā no melanomas Latvijā miruši 86 cilvēki. Tomēr ādas ārsts Raimonds Karls uzsvēris: lai arī pacientiem pieejamas ne tikai dermatologa, bet arī onkologa konsultācijas, nereti iedzīvotāju attieksme pret problēmu ir strausa efekts: ja problēmu ignorē, tā neeksistē.

„Cilvēki ne tikai baidās izdzirdēt diagnozi – vēzis, bet ir pārliecināti, ka saules stari nevar radīt letālas sekas. Nereti saņemam zvanus no pacientiem, kuriem veidojumi jau ir strutojoši. Taču tā vietā, lai pierakstītos pie ārsta, tiek jautāts, vai pēc gada plānota bezmaksas ādas pārbaude. Tā viņi pie speciālista nonāk stipri novēloti. Bet mobilais skrīnings ļauj pārbaudīt ādas veidojumus ne tikai sev, bet arī vecvecākiem, vecākiem, draugiem un radiem, kuriem pašiem grūti tos redzēt, īpaši jau grūti aizsniedzamās vietās.”

Šogad Eiromelanomas kampaņā nebūs bezmaksas ādas veidojumu pārbaudes. Bet mobilā lietotne ļauj viedtālrunā lietotājiem melanomu noteikt ātri, jebkurā laikā un vietā, kur pieejams internets. Ādas veidojumu attēlus izvērtēs speciālisti, diagnostikas rezultātus nosūtīt lietotāja e-pastā trīs dienās pēc testa. „Cerams, ka bezmaksas lietotne ļaus iedzīvotājiem sarosīties un izmantot unikālo iespēju glābt savu vai tuvinieku dzīvību,” mudina R.Karls.

Diāna Pāvilsone

PĀRDOD

Lēti pārdodu divstāvu **MĀJU** (4 istabas, 2 virtuves un palīgtelpas), ir garāža, kūts un dārzs. Tāl. 28234450.

Rulonu **PRESES**, miglotājus, arklus, kultivatorus, sējmašīnas. Tāl. 29752090.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tāl. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tāl. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tāl. 26441415.

LOGI par izdevīgu cenu, www.letipvclogi.lv, tāl. 22113283.

KARTUPEĻUS 'Laura' pārtikai un sēklai, 15 kg maiss – 3,50 eiro ar piegādi. Tāl. 26776151.

Pārdod **TELI**. Tāl. 22371677.

Trešdien, 17. maijā, *z/s Mazputnēni* pārdos dažādu krāsu Lohmann Brown un Dominant šķirnes **JAUNPUTNUS**, diennakti vecus šķirotus dējējvistu **CĀĻUS, PĪLĒNUS** un **ZOSLĒNUS**. Skrundā 10.40, Laidos 11.10, Snēpelē 11.30, Vilgālē 11.50, Alsungā 12.30, Ēdolē 13.00, Īvandē 13.20, Kuldīgā 13.40, Vārmē 14.40. Tāl. 25463353.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tāl. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tāl. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tāl. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tāl. 29249578.

Skaldītu vai klučos sazāģētu **MALKU** ar piegādi jums vēlamajā vietā, skujkoks – 22 EUR/m³, lapkoks – 25 EUR/m³. Tāl. 24957247.

Pārdod nomaļu un apaļkoku **MALKU**. Tāl. 28020028.

Skaldītu **MALKU**, nomaļus. Tāl. 29428876.

Lapkoku **MALKU** klučos. Tāl. 22303640.

MALKU – skaldītu un klučos. Tāl. 27811870.

Trūdētus **KŪTSMĒSLUS** ar piegādi, cena 3 eiro 50 l maiss. Tāl. 26776151, 28115501. Laba kvalitāte!

Uzņēmumam paplašinoties, SIA *66 North Baltic* (40003441381) aicina darbā **šūšanas operatorus-mācekļus** (apmācība uz vietas ražotnē).

Pieteikumus pieņem Kuldīgā, Kaļķu ielā 33, vai pa tāl. 29377415.

PĒRK

SIA *Lāses AM* iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Piemaksa par nodoto lopu daudzumu un BIO lopiem. Tāl. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s SMAIDAS pērk **MĀJLOPUS**. Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

Z/s Purvmaļi iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Elektroniskie svāri. Tāl. 29258394.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tāl. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tāl. 26544462.

ĪPAŠUMUS, MEŽUS un **CIRSMAS**. Tāl. 27866653.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tāl. 26993794.

SIA *Priedes AG* meža pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, TARU**, papīrmalku, finieri. Tāl. 27119705.

Iepērkam **MALKU** (3 m), **PAPĪRMALKU**. Tāl. 26125312.

SIA *Energoparks* tīra **APAUGUMU**, pērk zarus, šķeldu un skaidas. Tāl. 28813110.

VINGLIEMEŽUS, transports pa visu novadu 24/7. Tāl. 26284210.

VINGLIEMEŽUS. Tāl. 27588269.

VĒLAS ĪRĒT

Nomā vai pērk lauksaimniecībā izmantojamu **ZEMI**, kas var būt nekopta. Iespējams veikt avansa maksājumu par vairākiem gadiem uz priekšu. Tāl. 28020028.

Lauksaimniecības **ZEMI** Turlavā vai pierobežas pagastos. Tāl. 29256093.

IZIRĒ

Iznomā mehānisko **ANGĀRU**, biroja **TELPAS**, ar asfaltētu teritoriju Kuldīgā. Tāl. 28020028.

GARĀŽU Kuldīgā. Tāl. 28854570.

LPKS **ZELTA TELŠ** iepērkam

LIELLOPUS un **JAUNLOPUS**.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tāl. 26114519.

RA *Veselības centrs „Brocēni”* (Ezera iela 1, Brocēni) **FIZIOTERAPEITS Raivis Aršauskis sniedz rehabilitācijas konsultācijas traumatoloģijā, neirololoģijā.** Tāl. 26168163.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieteikties B, BE, C, CE, D, 95. koda autovadītāju kursiem Kuldīgā, ir dienas un vakara grupas. Sīkāka informācija pa tāl. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko B kategorijas autovadītāju kursus un **95. KODA** kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Sākums 15. maijā. Tāl. 26120089.

SALDUS AUTOSKOLA Kuldīgā rīko A, B, BE, C, CE, **95. KODA** kursus (pasnie-dzējs Ēriks Grīģis). Tāl. 29194359.

UZMANĪBU! SOMU VEIKALS *Daniele Donati* gaida jūs t/c *Rimi*. Laipni lūdzam!

KULDĪGAS OPTIKA atrodas **JAUNĀ ADRESĒ:** Piltenes ielā 10, Kuldīgā. Tāl. 63322781.

Pieteikšanās **TIRDZNIECĪBAI** festivālā *Dzīres Kuldīgā* sāksies jau šomēnes! No 22. līdz 28. maijam pieteikties varēs Kuldīgā novada uzņēmēji, bet no 29. maija līdz 4. jūnijam – Latvijas ražotāji un mājražotāji, savukārt no 5. līdz 11. jūnijam – pārējie tirgotāji. Pieteikties varēs elektroniski SIA *Kuldīgā komunālie pakalpojumi* mājaslapā www.kkp.lv. *Dzīres Kuldīgā* būs no 13. līdz 16. jūlijam.

ŽOGI – ganībām, laukiem, mājām. Tāl. 29288756, 26953266.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tāl. 29150380.

KOPJ jaunaudzes. Tāl. 29604748.

Ātri **SASKALDU MALKU**. Tāl. 26449395.

Pārv. **GATERIS**. Tāl. 22186086.

DZIĻURBUMI pēc zviedru tehnoloģijas. Tāl. 29251774.

Tīrām **DZIĻURBUMUS**. Tāl. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS**. Tāl. 27448331.

KAPAKMEŅI Dzirnava ielā 42.

VAJADŽĪGI

SIA *Cerfs* (40103430312), uzņēmums, kas specializējas savvaļas dzīvnieku audzēšanā, aicina darbā **STRĀDNIEKU LAUKU SAIMNIECĪBĀ**. Nepieciešama pieredze lauksaimniecībā, lopkopībā un traktora vadītāja apliecība. Piedāvājam dzīvošanu uz vietas bez maksas, motivējošu atalgojumu. Pieteikumu sūtīt: info@cerfs.lv līdz 22. maijam vai pa tāl. 26447752.

SIA *Courland Village* (41203023026) restorāns *Metropole* meklē **PAVĀRU**. Labs atalgojums. Pietiekies, zvanot pa tāl. +371 63350588.

A/ls *Stendes SIS* (40003017121) – **VE-TERINĀRĀRSTS, TRAKTORISTS, STRĀDNIEKS**. Tāl. 27037961.

SIA **EKO DRUVA** (52103027681) Skrundā aicina darbā sezonas **DARBINIEKUS** lauksaimniecībā ar traktorista B, D kategorijām, autovadītāja B kategoriju. Tāl. 29398294.

PLANKA
KOKZĀĢĒTAVA

(41203014682)
pārdod dažādus
ZĀGMATERIĀLUS
un **BRUSAS**
Kuldīgā, Zāģu ielā 2,
un no zāģētavas
Īvandes pagasta *Uptēs*.
Kā arī izgatavojam
zāģmateriālus pēc pasūtījuma.
Tāl. 29143544, 25720911.

Ko vēlaties uzzināt par sparģeļiem?

Maras muiža (Turlavas pagastā) 20. maijā 12.00 aicina interesentus uz informatīvu un kulināri degustatīvu pasākumu **SPARĢELIS – KARALISKAIS ĒDIENS**. Pieteikšanās līdz 18. maijam pa tāl. 26376974, 15 eiro/personai (dzērieni nav iekļauti), dalībnieku skaits ierobežots. facebook.com/Maras Manor

Lauku tehnika jāsargā

Sākoties lauku darbiem, arī zagļi iekāro traktortehniku, minerālmēslus un jebko, kas ziemā turēts slēgtās telpās, brīdina Valsts policija (VP).

4. maijā Kuldīgā novadā īpašnieks konstatēja, ka no traktortehnikas nozagti divi hidrauliskie cilindri. Februārī Durbes novadā nozagts traktors. Vairākos gadījumos no tehnikas nolieta degviela. Aprīlī Latgalē zagļi īpašumā ieradās vairākkārt, vienā naktī nozogot automašīnu un divus traktorus. Ja esat kļuvuši par garnadžu upuriem, informējiet policiju, precīzi norādot visus apstākļus!

• Ir svarīgi sakārtot dokumentus. Ja ir garantija, tad uz tehnikas redzamiem numuri jāsalīdzina ar dokumentā norādītajiem. Ja garantijas vai iegādes dokumentu

nav, ieteicams norakstīt numurus, pilnu nosaukumu, īpašas pazīmes un pierakstīt datumu, kad tas izdarīts.

• Tehnikai var piešķirt individuālu pazīšanas zīmi, kas zagļus var atturēt vai nozagšanas gadījumā palīdzēt to ātrāk atrast. Uz metāla detaļām šādu zīmi var izveidot ar elektrolītisko kodināšanu. Pēc tam to nofotografē un attēlu saglabā. Var arī uz iekodinātās zīmes uzlikt tīru papīra lapu un iekrāsot to ar zīmuli – tā kā zīme ir reljefa, parādīsies kopija. Tehnikai var pievienot GPS raidītāju.

• Pārdodot vai iegādājoties lietotu tehniku, jāsagatavo rakstisks darījuma apliecinājums. Var sagatavot dokumentu divos eksemplāros, norādot pircēja un pārdevēja vārdu, uzvārdu, pilnu tehnikas nosaukumu, numuru un

LĪDZJŪTĪBAS

*Ir apklusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*
/O.Vācietis./
Izsakām līdzjūtību Armandam, no mātes atvadoties.
SIA *Simra* kolektīvs

*Bet reizēm kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.*

/Z.Purvs./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Arnim Štrausam un domās esam kopā ar tevi.
KCV klasesbiedri

*Ir apklusuši soļi,
Vien paliek mīlestības gaišais stars.*

/O.Vācietis./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ingai Lācītei ar ģimeni, mammu mūžībā pavadot.
Kaimiņi no *Atvāriem*

*Noriet saule vakarā
Sidrabiņu sijādama;
Aiziet dusēt māmuliņa
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./
Izsakām līdzjūtību Inetai Eglītei ar pieredzīgajiem, māmuļu mūžībā izvadot.
Darba kolēģi Gudeniekos

*Tavas rokas caur mūžību jūtu,
Tavas rūpes joprojām man klāt,
Viss šai pasaulē niecīgs un zūdošs,
Tava mīla vien nepazūd, māt!*

/K.Apskrūma./
Visdziļākā līdzjūtība Inetai un pieredzīgajiem, māmuļu smilšu kalniņā pavadot.

Lāsma, Ināra, Inta, Aija, Jolanta, Ieva, Māra, Olita, Brigita, Anita

Skumju brīdī esam kopā ar Ināru, Daci un tuviniekiem, no dēla un brāļa *DAIŅA* atvadoties.
Atmodu mājas sekcijas draugi

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē
Kaut vai tā, lai palīdzētu.*

/R.Skujiņa./
Klusus mierinājuma vārdus izsakām Inārai Kuršinskai, dēlu aizsaulē izvadot.
Kolēģi Kuldīgā Centra vidusskolā

īpašas redzamās zīmes. Norādot darījuma vietu un datumu, dokumentu paraksta abas puses. Katrs saglabā sev vienu kopiju.

• VP brīdina nekādā gadījumā nepirkt precī, kas nav redzēta klātienē, un nepārskaitīt avansu pirms pārliecināšanās, ka tā tiešām ir pārdevēja īpašums un var tikt pārdota. Talsu un Kuldīgā iecirknī konstatēti gadījumi, kad, piedāvājot pirkt lauksaimniecības tehniku, izkrāpsts vairāku simtu eiro avanss. Krāpnieki darbojas pēc vienas shēmas, izvietojot sludinājumu kādā portālā. Pircēji daļu no vērtības pārskaitījuši, bet pēc tam krāpniekus nevarēja sazvanīt.

• Arī minerālmēslus un augu aizsardzības līdzekļus nav vēlams atstāt brīvi pieejamās telpās.

INTERESANTI

Sociālās dzīves ķīmija

Par mīlošanas hormonu dēvētais oksitocīns saņem visu uzmanību, taču jauns pētījums atklāj, ka citas ķīmiskās vielas smadzenēs, var spēlēt pat lielāku lomu cilvēka mijiedarbībā ar citiem. Pētnieki aplūkoja cilvēka ķīmiskās vielas smadzenēs un konstatēja, ka divām no tām ir īpaši liela ietekme uz attiecībām. Robins Dunbars, evolūcijas psiholoģijas profesors no Oksfordas universitātes Lielbritānijā, skaidro, ka ir daudz ķīmisko vielu smadzenēs, kas liek mums uzvesties noteiktos veidos. Jaunais pētījums liecina, ka dopamīnam un endorfīnam ir neatkarīga loma, sekmējot draudzību gan dzīvē, gan sociālajos tīklos.

VĀRDA DIENAS

No 15. līdz 21. maijam
 15. Airita (191) Arita (594), Sofija (4644), Taiga (174)
 16. Edijs (1904), Edvīns (2101)
 17. Dailis (156), Herberts (229), Umberts (3)
 18. Ēriks (5947), Inese (13 395), Inesis (87)
 19. Lita (643), Sibilla (66), Teika (24)
 20. Salvis (602), Selva (13), Venta (81)
 21. Akvelīna (19), Ernestīne (24), Ingmārs (138)
 Populārākie: Inese un Ēriks.

JOKI

Skolotājs soda skolnieku, kurš stundas laikā spēlē kārtis. Pēc stundas viņš jautā skolniekam:
 – Tu zini, kāpēc es tevi sodīju?
 Skolnieks:
 – Zinu. Es ne-laikā izspēlēju dāmu.

LAIKA ZIŅAS

<p>ŠODIEN, 15. MAIJĀ Dienas garums – 16 st. 31 min. ☉ Saule lec 5.05, riet 21.36.</p> <p>Naktī +8°...+9° Z ☁ R A D 1-3 m/s</p> <p>Dienā +12°...+14° Z ☀ R A D 5 m/s</p>	<p>RĪT, 16. MAIJĀ Dienas garums – 16 st. 35 min. ☉ Saule lec 5.03, riet 21.38.</p> <p>Naktī +4°...+7° Z ☾ R A D 3-4 m/s</p> <p>Dienā +7°...+12° Z ☀ R A D 2-3 m/s</p>
--	--

SALDUS NOVADA SVĒTKI 2017

15. MAIJS – 21. MAIJS

<p>15. MAIJS PLKST. 19.00 Svētku koncerts SMMS</p> <p>16. MAIJS PLKST. 19.00 Svētku ieskandināšana Ezerē (Mārtiņš Ruskis, Ginta Krievkalna) Ezeres kultūras namā PLKST. 20.00 Vokālās grupas "Cik Dažādi" koncerts SMMS</p> <p>17. MAIJS PLKST. 18.00-21.00 Komandu spēle "Lidojums Latvijas simtgadē" Kapelleru nama dārzā PLKST. 19.00 Svētku ieskandināšana Lutriņos (Mārtiņš Ruskis, Ginta Krievkalna) Lutriņu klubā PLKST. 20.00 Ulda Fridrihsone jubilejas koncerts Saldus BJC</p> <p>18. MAIJS PLKST. 18.00 Saldus novada skolu jaunatnes koncerts "LAIMES ZEME" Saldus sporta kompleksā PLKST. 19.00 Saldus Tautas teātra izrāde "TOBĀGO" Saldus BJC</p> <p>19. MAIJS PLKST. 18.00 Sadraudzības koncerts Saldus BJC (Piedalās: VPK "Bandava", TDA "Kursa", gruziņu deju kopa "IALONI", poļu folkloras deju kolektīvs "Snutki") PLKST. 18.00 Cepļa atvēršana Kapelleru nama dārzā PLKST. 20.00 Svētku ieskandināšana ar Daumantu Kalniņu un Ventspils Bigbendu O. Kalpaka laukumā PLKST. 21.30 Kino par Saldus novadu, tikšanās ar Vari Braslu un filmu "Emīla nedarbi" O. Kalpaka laukumā</p> <p>20. MAIJS PLKST. 9.00 Svētku tirgus Lielajā ielā PLKST. 10.00 Rīta rosme kopā ar Valteru Krauzi un Juri Zilveru O. Kalpaka laukumā PLKST. 10.00 Spēkratū apskate tirgus stāvlaukumā PLKST. 10.00-16.00 Sporta aktivitātes Saldus stadionā PLKST. 10.00 - 15.00 Aktivitātes bērniem bērnu rotaļu laukumā "PĪĻUKS", Avotu ielā</p>	<p>PLKST. 11.00 Svētku gājiens "MĒS LIDOTU ARĪ BEZ SPĀRNIEM" Saldus pilsētā PLKST. 12.00 Svētku uzrunas O. Kalpaka laukumā PLKST. 12.15 - 15.10 Deju skatuve O. Kalpaka laukumā PLKST. 13.00 Gastronomiskais lidojums "MANA NOVADA GARŠA" JIC "ŠĶŪNIS" pagalmā PLKST. 13.00 Draiskais skrējienis "CIECERNIEKS" no O. Kalpaka laukuma PLKST. 15.10 Motociklu parāde Saldus pilsētā PLKST. 15.35 STUNTFIGHTERS motociklu kaskadieru šovs pie Saldus sporta kompleksa PLKST. 17.00 - 17.30 Lidojošo objektu sacensības "TIEM, KAS RĀPO, TIEM, KAS LIDO!" Saldus ezerā PLKST. 17.30 - 18.30 Aviošovs "LIDOJUMAM GATAVI!" virs Saldus ezera PLKST. 19.00 Lielkoncerts "NOVADA SPĀRNI ESAM MĒS PAŠĪ" Kalnsētas parka estrādē (Dināra Rudāne, Ginta Krievkalna, Ieva Šutugova, Dainis Skutelis, Atis Ievīns, un Kristapa Krievkalna pavadošā grupa. Gruzīņu deju kopa "IALONI", poļu folkloras deju kolektīvs "Snutki", VPK "BANDAVA", TDA "KURSA" un koris "SALDAVA") PLKST. 21.00 Balle kopā ar Aiti Ievīņu un draugiem Kalnsētas parka estrādē PLKST. 01.00 DJ ZIGGY Kalnsētas parka estrādē PLKST. 18.00 - 24.00 MUZEJU NAKTS 2017 J. Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā</p> <p>21. MAIJS PLKST. 11.00 Izrāde bērniem "KAS ZAĶĪTI PASARGĀS?" Avotu ielas 12 zālē PLKST. 16.00 Akordeonistu ansambļa "AKORDS" koncerts SMMS (Bijetes cena: 3EUR)</p> <p>*SMMS - Saldus Mūzikas un Mākslas skolu ēkas akustiskā zāle Vairāk informācijas: www.saldus.lv</p>
--	--

TIEKAMIES SALDUS NOVADA SVĒTKOS!

KULDĪGAS NOVADA PAŠVALDĪBA
 (9000035590)

izsludina konkursu uz vakanto
GLĀBĒJA AMATU
 Mārtiņsalas peldvietā uz noteiktu laiku un priekšrocību turpināt darbu Kuldīgas novada sporta skolas peldbaseinā uz nenoteiktu laiku.

Prasības:

- vidējā izglītība,
  - labas komunikācijas spējas,
  - vēlamas svešvalodas zināšanas (angļu, vācu vai krievu),
  - augsta atbildības izjūta,
  - laba peldētprasme,
  - labs veselības stāvoklis un teicama fiziskā sagatavotība,
  - prasme sniegt pirmo medicīnisko palīdzību.
- Konkursa pretendentiem jāiesniedz:**
- izglītības dokumentu kopijas,
  - apliecības kopiju par pirmās medicīniskās palīdzības kursu beigšanu,
  - CV.

Darbs tiek organizēts maiņās.

Dokumentus lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā) vai elektroniski e-pastā: dome@kuldiga.lv līdz 2017. gada 19. maija 16.00. Informācija pa tālr. 63320373.

Kuldīgas novada pašvaldība
 (9000035590)
 izsludina konkursu uz vakanto
Kuldīgas novada pašvaldības KANCELEJAS VADĪTĀJA AMATU.

Prasības:

- augstākā izglītība,
  - svešvalodas zināšanas angļu/vācu – sarunvalodas līmenī,
  - teicamas datorlietošanas prasmes (MS Office programmas, Internet, elektroniskā dokumentu lietvedības sistēma Namejs u.c.),
  - prasme strādāt ar biroja tehniku,
  - ļoti labas komunikācijas un saskarsmes prasmes,
  - izprast pašvaldības struktūru un darbību, orientēties pašvaldības pakalpojumos,
  - pieredze līdzīgā darbā tiks uzskatīta par priekšrocību.
- Konkursa pretendentiem jāiesniedz:**
- izglītības dokumentu kopijas,
  - sertifikātu par citu veidu apmācībām kopijas,
  - CV,
  - motivācijas vēstule.

Dokumentus lūdzam iesniegt Kuldīgas novada pašvaldības apmeklētāju pieņemšanas un informēšanas centrā (Baznīcas ielā 1, Kuldīgā) vai elektroniski e-pastā: dome@kuldiga.lv līdz 2017. gada 29. maija 18.00. Informācija pa tālr. 63323561.

SAIMNIECĪBĀ

Iespējams, palīdzēs rīsi

Dažreiz gadās saslapināt vai pat iemest ūdenī telefonu. Ir kāds neliels triks, kas, iespējams, aparātu var glābt.

Ja telefonā ticis slapjums, tas pēc iespējas ātrāk jāizslēdz, jāizņem SIM karte un baterija. Aparāts jānoslauka ar dvieli vai salvetēm, lai to vairāk pagābtu no mitruma. Telefonu ievieto tukšā traukā ar vāku, kas noslēdz gaisa piekļuvi. Pāri pārber rīsus tā, lai ierīce pilnībā nosepta. Tā jānovieto nedaudz slīpi – tā atlikušais mitrums viegli varēs izplūst. Rīsos telefonu vajadzētu noturēt no 24 līdz 72 stundām.

Roberta Prauliņa teksts un foto

GRIBU ZINĀT

Par cirvi

Kur Kuldīgā uzasināt cirvjus? Tracina truli rīki, ar kuriem neko nevar saskaldīt, ja darba pilnas rokas.

Cirvjus asina uzņēmumā Eox Metālapstrāde (Mucenieku ielā 3, vecās pienotavas sētā). Vēlams nākt no rīta puses, jo asinātājs strādā līdz 12.00.

